

Gwasanaeth Tân ac Achub
Fire and Rescue Service

Arferion Rheoli'r Trysorlys

(ARhT)

Ar ôl ei hargraffu, mae hon yn ddogfen na ellir ei rheoli. Mae'r holl ddefnyddwyr yn gyfrifol am wirio i gadarnhau mai dyma'r fersiwn gyfredol cyn ei defnyddio.

Fersiwn:
Statws:

1.0
Drafft

Adolygiad nesaf: 31/03/2027
Dyddiad cyhoeddi: xx/xx/2024

ARhT

EGWYDDORION AC ATODLENNI

Paratowyd y ddogfen hon yn ôl y dilyniant a ddarparwyd gan CIPFA. Er hwylustod, cyfeirir at y meysydd allweddol ar gyfer gweithrediadau trysorlys Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru isod:

ARFERION RHEOLI'R TRYSORLYS	Rhif ARhT	Tudalen
Siart sefydliadol Is-adran Cyllid a Thrysorlys yr Awdurdod	ARhT5	33
Datganiad o ddyletswyddau a chyfrifoldebau Cyflenwi yn ystod absenoldeb	ARhT5 ARhT5	33 36
Rheoli Hylifedd, Llif Arian, gorddrafft banc, benthycu tymor byr	ARhT1 [2]	9
Rhagolygon Llif Arian	ARhT8	47
Datganiadau banc, amserlennu taliadau	ARhT8	50
Bancio a delio electronig	ARhT1 [8]	18
Cyfarwyddiadau Setliad Safonol, Awdurdodi Taliadau	ARhT1 [8]	18
Mathau a ffynonellau benthycu cymeradwy	ARhT4	30
Offerynnau buddsoddi cymeradwy	ARhT4	31
Rheoli Risg Gwrthbarti a Chredyd	ARhT1 [1]	6
Meini prawf cyfredol		7
Rhestrau Gwrthbartïon a Throthwyon		9
Delio: - Delwyr awdurdodedig - Trothwyon delio - Rhestr o froceriaid cymeradwy - Profforma Tocyn Trafodiad - Rhestr delio uniongyrchol - Gweithdrefnau trosglwyddo'r setliad	ARhT5	37 37 37 38 38 38
Trefniadau adrodd/Mesur perfformiad	ARhT6	39
Cyfrifoldebau'r swyddogion wrth adrodd	ARhT2 ARhT5	23 36
Cyllideb, Datganiad Cyfrifon, gofynion gwybodaeth sy'n gysylltiedig â'r Trysorlys ar gyfer Archwilwyr	ARhT7	43
Nodiadau Gweithdrefn ar gyfer system rheoli trysorlys yr Awdurdod	Llawlyfr LogoTech (ar yriant a rennir)	
Gweithdrefnau Atal Gwyngalchu Arian	ARhT9	52
Trefniadau Wrth Gefn	ARhT1 [8]	20
Darparwyr Gwasanaethau Allanol	ARhT1 1	57
Cyfeiriadau at Statud a Deddfwriaeth	ARhT1 [7]	16

Cyflwyniad:

Cafodd Cod Ymarfer y CIPFA ar Reoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus (y Cod RhT) ei ddiwygio ddiwethaf ym mis Rhagfyr 2021. Mae'r Cod RhT yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod greu a chynnal, fel y sylfeini ar gyfer rheoli'r trysorlys a buddsoddiadau'n effeithiol:

- datganiad polisi rheoli'r trysorlys yn nodi'r polisiâu, amcanion a'r dull o reoli risg yn ei weithgareddau rheoli'r trysorlys;
- arferion rheoli'r trysorlys (ARhT – h.y. y ddogfen hon), sy'n nodi'r modd y bydd yr Awdurdod yn ceisio cyflawni'r polisiâu ac amcanion hynny, a phennu sut y bydd yn rheoli ac yn cadw rheolaeth ar y gweithgareddau hynny.

Mae'r ddogfen ARhT hon yn nodi cyfrifoldebau a dyletswyddau aelodau a swyddogion, gan roi fframwaith ar gyfer adrodd a gwneud penderfyniadau ar bob agwedd ar reoli'r trysorlys.

Diffiniadau

Mae **Rheoli'r Trysorlys** yn cael ei ddiffinio gan CIPFA fel

Rheoli benthyca, buddsoddiadau a llif arian parod yr Awdurdod, gan gynnwys ei drafodion bancio, marchnad arian a marchnad gyfalaf, rheolaeth effeithiol o'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau hynny a cheisio sicrhau'r perfformiad gorau posibl yn gyson â'r risgiau hynny.

Mae '**Buddsoddiadau**' yn cynnwys holl asedau ariannol yr Awdurdod, yn ogystal ag asedau anariannol eraill sydd gan yr Awdurdod yn bennaf neu'n rhannol i gynhyrchu elw, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i eiddo masnachol. Bydd buddsoddiadau'n cael eu categorio yn unol â phrif bwrpas y buddsoddiad.

- Mae buddsoddiadau rheoli trysorlys yn fuddsoddiadau sy'n deillio o lifoedd arian yr Awdurdod neu weithgarwch rheoli risg trysorlys sydd, yn y pen draw, yn cynrychioli balansau sydd i'w buddsoddi nes bydd angen yr arian ar gyfer busnes.
- Mae buddsoddiadau gwasanaeth yn rhai a ddelir yn bennaf ac yn uniongyrchol ar gyfer darparu gwasanaethau cyhoeddus, neu i gefnogi mesurau cydweithio ag eraill i ddarparu gwasanaethau o'r fath. Efallai y bydd adenillion ariannol yn deillio ohonynt, ond nid o reidrwydd.
- Mae buddsoddiadau masnachol yn rhai a ddelir yn bennaf ar gyfer elw ariannol ac nid ydynt yn gysylltiedig â gweithgarwch rheoli trysorlys nac yn rhan uniongyrchol o ddarparu gwasanaethau.

Mae'r Cod yn nodi tair egwyddor allweddol

- (1) Dylai cyrff gwasanaethau cyhoeddus sefydlu amcanion, polisiâu ac arferion, strategaethau a threfniadau adrodd ffurfiol a chynhwysfawr i reoli eu gweithgareddau rheoli trysorlys mewn modd effeithiol.
- (2) Dylai eu polisiâu a'u harferion ei gwneud yn glir mai rheoli risgiau mewn modd effeithiol yw'r prif amcan yn eu gweithgareddau rheoli trysorlys a bod cyfrifoldeb am y rhain yn disgyn yn ddiamwys ar y sefydliadau eu hunain. Dylai eu hawydd am risg ffurfio rhan o'u strategaeth flynyddol, gan gynnwys unrhyw ddefnydd o offerynnau ariannol ar gyfer rheolaeth ddarbodus o'r risgiau hynny, a dylid sicrhau y rhoddir blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd y portffolio wrth fuddsoddi arian rheoli trysorlys.
- (3) Dylent gydnabod bod ceisio gwerth am arian yn y maes rheoli trysorlys a'r defnydd o fesurau perfformiad addas yn ystyriaethau dilys a phwysig i sefydliadau cyfrifol eu defnyddio i gynorthwyo i gwrdd ag amcanion eu busnes a'u gwasanaethau; ac, o fewn cyd-destun rheoli risg yn effeithiol, dylai eu polisiâu a'u harferion rheoli'r trysorlys adlewyrchu hyn.

Mae CIPFA yn argymhell bod pob sefydliad gwasanaeth cyhoeddus yn mabwysiadu, fel rhan o'u rheolau sefydlog, rheoliadau ariannol, neu ddogfennau polisi ffurfiol eraill sy'n briodol i'w hamgylchiadau, y pedwar cymal canlynol.

- (1) Bydd yr Awdurdod yn creu ac yn cynnal, fel y sylfeini ar gyfer rheolaeth effeithiol o'r trysorlys
 - a. **Datganiad ar y polisi rheoli trysorlys**, sy'n datgan y polisiâu, yr amcanion a'r dull o reoli risg yn ei weithgareddau rheoli'r trysorlys.
 - b. **Arferion Rheoli'r Trysorlys (ARhT)** addas yn nodi'r modd y bydd y sefydliad yn ceisio cyflawni'r polisiâu a'r amcanion hynny, ac yn nodi sut y bydd yn trin ac yn rheoli'r gweithgareddau hynny.
 - c. **Arferion rheoli buddsoddiadau (ARhB)** ar gyfer buddsoddiadau nad ydynt at ddibenion rheoli'r trysorlys

Bydd cynnwys y Datganiad Polisi, yr ARhT a'r ARhB yn dilyn yr argymhellion a gynhwysir yn Adrannau 6 a 7 o God Rheoli'r Trysorlys, yn amodol yn unig ar newid lle bo angen i adlewyrchu amgylchiadau penodol yr Awdurdod. Ni fydd newidiadau o'r fath yn golygu y bydd yr Awdurdod yn gwyro'n sylweddol oddi wrth egwyddorion allweddol y Cod.

- (2) Bydd yr Awdurdod yn derbyn adroddiadau ar ei bolisiâu, arferion a gweithgareddau rheoli trysorlys a rheoli buddsoddiadau, gan gynnwys, strategaeth a chynllun blynyddol cyn y flwyddyn, adroddiad adolygu ym mhob cyfarfod o'r Pwyllgor Archwilio ac adroddiad blynyddol ar ôl i'r flwyddyn ddod i ben, mewn ffurf sydd wedi'i bennu gan ei ARhT ac ARhB.

(3) Mae'r Awdurdod yn dirprwyo cyfrifoldeb am weithredu a monitro ei bolisiâu a'i arferion rheoli'r trysorlys yn rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio, ac am weithredu a gweinyddu penderfyniadau rheoli'r trysorlys i'r Pennaeth Cyllid a Chaffael, a fydd yn gweithredu yn unol â datganiad polisi'r sefydliad a'i ARhT ac ARhB.

(4) Mae'r Awdurdod yn enwebu'r Pwyllgor Archwilio i fod yn gyfrifol am sicrhau craffu effeithiol ar strategaeth a pholisiâu rheoli trysorlys

Mae Arferion Rheoli'r Trysorlys (ARhT) fel a ganlyn:

ARhT1	Rheoli risg
ARhT2	Mesur perfformiad
ARhT3	Gwneud penderfyniadau a dadansoddi
ARhT4	Offerynnau, dulliau a thechnegau cymeradwy
ARhT5	Trefniadaeth, eglurdeb a gwahanu cyfrifoldebau a threfniadau delio
ARhT6	Gofynion adrodd a threfniadau gwybodaeth reoli
ARhT7	Trefniadau cyllidebu, cyfrifyddu ac archwilio
ARhT8	Rheoli arian parod a llif arian
ARhT9	Atal gwyngalchu arian
ARhT10	Hyfforddiant a chymwysterau
ARhT11	Defnyddio darparwyr gwasanaeth allanol
ARhT12	Llywodraethu corfforaethol

Mae atodlenni sy'n cefnogi'r arferion hyn a dogfennau eraill a gedwir ar lefel weithredol yn nodi'r systemau a'r arferion i'w defnyddio a'r cofnodion sydd i'w cadw wrth gyflawni swyddogaethau trysorlys yr Awdurdod.

ARhT1: RHEOLI RISG

Mae'r Awdurdod yn ystyried diogelwch y prif symiau a fuddsoddir ganddo yn un o brif amcanion ei weithgareddau rheoli trysorlys. Yn unol â hynny, bydd yn sicrhau bod gweithdrefnau diwydrwydd dyladwy cadarn yn rheoli'r holl fuddsoddiad allanol.

Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn llunio, gweithredu a monitro'r holl drefniadau ar gyfer adnabod, trin a rheoli risgiau mewn perthynas â rheoli'r trysorlys. Bydd yn adrodd o leiaf unwaith y flwyddyn ar ddigonolrwydd/addasrwydd y trefniadau hyn, a bydd yn adrodd, fel mater brys, ynghylch amgylchiadau unrhyw anhawster sydd wedi codi, neu'n debygol o godi wrth geisio cyflawni amcanion y sefydliad yn y cyswllt hwn. Bydd yn cyflawni'r holl weithredoedd hyn yn unol â'r gweithdrefnau a restrir yn *ARhT6 Gofynion adrodd a threfniadau gwybodaeth reoli*.

Mewn perthynas â phob un o'r risgiau canlynol, mae'r trefniadau sy'n ceisio sicrhau cydymffurfiaeth â'r amcanion hyn wedi eu rhestru fel atodlenni isod.

[1] Risg credyd a gwrthbarfion

Y risg i wrthbarfi fethu â chyflawni ei ymrwymadau cytundebol i sefydliad dan fuddsoddiad, benthyciad, cyfalaf, arian prosiect neu bartneriaeth, yn enwedig o ganlyniad i ostyngiad yn nheilyngdod credyd y gwrthbarfi, a'r effaith andwyol ar gyfalaf neu adnoddau cyfredol (refeniw) yr Awdurdod.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod ei restrau o wrthbarfion a chyfyngiadau mewn perthynas â hwy yn adlewyrchu agwedd ddarbodus tuag at sefydliadau y gallai arian gael ei adneuo neu ei fuddsoddi ynddynt, a bydd yn cyfyngu ei weithgareddau buddsoddi rheoli trysorlys i'r offerynnau, dulliau a thechnegau y cyfeirir atynt yn *ARhT4 Offerynnau, dulliau a thechnegau cymeradwy*.

Mae hefyd yn cydnabod yr angen i fod â pholisi gwrthbarfion ffurfiol yng nghyswllt y sefydliadau hynny y gall fenthycia ganddynt, neu y gall fynd i drefniadau ariannu neu eraill gyda hwy, ac felly bydd yn cynnal polisi o'r fath.

Atodlen

<p>Meini prawf i'w defnyddio ar gyfer creu/rheoli rhestrau gwrthbarti/trothwyon a gymeradwywyd</p>	<p><i>Y Pennaeth Cyllid a Chaffael</i> sy'n gyfrifol am osod meini prawf darbodus a bydd cynghorwyr trysorlys yr Awdurdod hefyd yn darparu arweiniad a chymorth wrth osod y meini prawf.</p> <p>Bydd y Pwyllgor Archwilio yn cytuno ar y meini prawf.</p> <p>Mae'r meini prawf presennol wedi'u cynnwys yn Strategaeth Rheoli'r Trysorlys.</p> <p>Bydd cynghorwyr rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cynghori ar bolisi credyd a materion sy'n ymwneud â theilyngdod credyd. Bydd yr Awdurdod yn cadw rhestr o wrthbarfion yn seiliedig ar ei feini prawf credyd (a bennir o leiaf yn flynyddol) a bydd yn monitro ac yn diweddarau statws credyd y sefydliadau yn rheolaidd.</p> <p>Bydd yr asesiad hwn yn cynnwys ystyried statws credyd gan y prif asiantaethau sgorio credyd fel y rhestrir isod ac asesiadau amgen eraill o gadernid credyd (er enghraifft, datganiadau o gefnogaeth bosibl gan y llywodraeth lle bo hynny'n berthnasol, mecanweithiau datrys ar gyfer sefydliadau ariannol sy'n methu, gwybodaeth CDS, cyfansoddiad rhwymedigaethau mantolen sefydliad).</p> <p>Gosodir trothwyon buddsoddi trwy gyfeirio at y sgôr hirdymor isaf gan yr asiantaethau [A- ar hyn o bryd] a ffactorau perthnasol eraill, gan gynnwys cyngor allanol.</p> <p>Pan fydd y wybodaeth hon ar gael, fe ddefnyddir y statws credyd sy'n berthnasol i'r buddsoddiad penodol neu'r dosbarth buddsoddi, neu fel arall fe ddefnyddir statws credyd y gwrthbarfion.</p> <p>Fodd bynnag, nid yw penderfyniadau buddsoddi byth yn cael eu gwneud yn seiliedig ar statws credyd yn unig, a bydd yr holl ffactorau perthnasol eraill, gan gynnwys cyngor allanol, yn cael eu hystyried, gan gynnwys gwybodaeth ar ddatblygiadau corfforaethol a theimlad y farchnad tuag at wrthbarfion buddsoddi.</p> <p>Gellir pennu terfynau amser ac arian parod uwch ar gyfer buddsoddiadau gwarantedig (e.e. y rhai sydd â gwarant cyfochrog neu sydd, drwy reoleiddio, wedi'u heithrio rhag cael cymorth 'bail-in'/ailstrwythuro pe bai trallod ariannol.)</p> <p>Lle nad oes statws credyd penodol ar gyfer y buddsoddiad, ond bod statws credyd ar gyfer y gwarant cyfochrog y mae'r buddsoddiad wedi ei sicrhau arno, defnyddir yr uchaf o statws credyd y gwarantau cyfochrog a statws credyd y gwrthbarti i bennu terfynau amser ac arian parod.</p>
--	--

<p>Methodoleg gymeradwy ar gyfer newid trothwyon ac ychwanegu/dileu gwrthbartion</p> <p>Rheoli risg</p> <p>(a) mae teilyngdod credyd yn dirywio islaw'r meini prawf gofynnol</p> <p>(b) mae'r statws credyd yn destun adolygu ar gyfer israddio posibl</p>	<p>Mae'r <i>Pennaeth Cyllid a Chaffael</i> wedi dirprwyo cyfrifoldeb i ychwanegu neu ddileu gwrthbartion ac adolygu trothwyon o fewn paramedrau y meini prawf a nodir uchod.</p> <p>Lle bo statws credyd endid yn cael ei israddio fel ei fod yn methu â bodloni'r meini prawf buddsoddi gofynnol, yna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ni wneir unrhyw fuddsoddiadau newydd, - Os oes modd galw buddsoddiadau cyfredol yn ôl neu eu gwerthu heb gost, fe wneir hynny, a - Rhoddir ystyriaeth fanwl i alw yn ôl neu werthu unrhyw fuddsoddiadau cyfredol eraill gyda'r gwrthbarti dan sylw <p>Os bydd statws credyd yn cael ei adolygu gyda golwg ar ei israddio (a elwir hefyd yn "adolygiad statws negyddol" neu "adolygiad credyd negyddol"), ac y gallai syrthio o dan y meini prawf gofynnol cymeradwy ar gyfer graddio, dim ond buddsoddiadau y gellir eu cael yn ôl ar y diwrnod gwaith nesaf a wneir gyda'r sefydliad hwnnw hyd nes bydd canlyniad yr adolygiad yn cael ei gyhoeddi.</p> <p>Ni fydd y polisi hwn yn berthnasol ar gyfer 'rhagolygon negyddol' sy'n awgrymu tuedd hirdymor yn hytrach na phosibiliad o israddio sydd ar fin digwydd.</p>
<p>Manylion gwasanaethau asiantaethau sgorio credyd a sut y'u defnyddir</p> <p>Cyfyngiadau statws credyd a gwybodaeth arall ar ddiogelwch buddsoddiadau</p>	<p>Mae'r Awdurdod yn ystyried sgoriau'r prif asiantaethau sgorio credyd e.e. Fitch, Moody's S&P wrth wneud penderfyniadau buddsoddi. Mae gwybodaeth asiantaeth sgorio credyd yn un o nifer o fesurau a ddefnyddir i asesu teilyngdod credyd sefydliadau.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn deall bod statws credyd yn rhagfynegydd da, ond nid perffaith, o ddifffygdlu mewn perthynas â buddsoddiad. Felly, rhoddir ystyriaeth lawn i wybodaeth arall sydd ar gael am ansawdd credyd y sefydliadau y mae'n buddsoddi ynddynt, gan gynnwys</p> <ul style="list-style-type: none"> - metrigau risg 'bail-in' - prisiau cyfnewid diofyn credyd; - datganiadau ariannol; - gwybodaeth am gefnogaeth bosibl y llywodraeth / effaith 'bail-in' - adroddiadau yn y wasg ariannol o ansawdd, a dadansoddiad a chyngor gan gynghorydd rheoli trysorlys yr Awdurdod. <p>Ni wneir buddsoddiadau gyda sefydliad os oes amheuan sylweddol ynghylch ansawdd ei greyd, hyd yn oed os yw'n bodloni'r meini prawf gofynnol mewn perthynas â statws credyd.</p>

<p>Disgrifiad o'r dull cyffredinol o gasglu a defnyddio gwybodaeth heblaw am sgoriau credyd ar gyfer asesu risg gwrthbartïon</p>	<p>Mae Arlingclose, Ymgynghorydd Trysorlys yr Awdurdod, yn darparu gwybodaeth amserol am wrthbartïon o ran diweddariadau statws credyd a chrynodebau economaidd. Derbynnir gwybodaeth gyfnewid diofyn credyd bob mis, yn ogystal â gwybodaeth am brisiau cyfranddaliadau.</p> <p>Mae Arlingclose hefyd yn cynnal dadansoddiad ar strwythur mantolen sefydliadau bancio allweddol i helpu i lywio'r broses o ailstrwythuro posibl (h.y. 'bail-in') rhwymedigaethau diwarant banc pe bai'r awdurdodau rheoleiddio yn gofyn am hyn.</p> <p>Yn ogystal, mae'r <i>Pennaeth Cyllid a Chaffael</i> yn darllen erthyglau yn y wasg i gael gwybodaeth am wrthbartïon.</p>
<p>Rhestr lawn o wrthbartïon unigol a throthwyon gwrthbartïon.</p>	<p>Darperir rhestr a chyfoes o wrthbartïon bancio unigol yn seiliedig ar y meini prawf gan ymgynghorwyr y trysorlys.</p>
<p>Rhestrau o wrthbartïon fesul gwlad, sector a grŵp a'r trothwyon cyffredinol sy'n berthnasol i bob un, lle bo hynny'n briodol</p>	<p>Gosodir terfynau ariannol ar gyfer unrhyw un sefydliad (ac eithrio llywodraeth y DU) gan gyfeirio at gronfeydd refeniw sydd ar gael i dalu am golledion buddsoddi er mwyn lleihau'r effaith ar gronfeydd wrth gefn yn achos un diffyg.</p> <p>Bydd lefel y cronfeydd refeniw wrth gefn, ac felly'r terfyn ariannol, yn cael ei adolygu o leiaf bob blwyddyn.</p> <p>Bydd grŵp o endidau dan yr un berchnogaeth yn cael eu trin fel un sefydliad o ran y terfynau hyn.</p> <p>Mae terfynau hefyd yn cael eu gosod ar</p> <ul style="list-style-type: none"> - gwledydd tramor, h.y. adneuo gyda a CDs/bondiau a roddir gan sefydliadau y tu allan i'r DU - cyfanswm y symiau a fuddsoddir gydag un cwmni rheoli cronfa, - buddsoddiadau mewn cyfrifon enwebeion broceriaid. <p>Nid yw buddsoddiadau mewn cronfeydd a gydgasglwyd a banciau datblygu amlochrog yn cyfrif yn erbyn y terfyn ar gyfer unrhyw wlad dramor unigol, gan fod y risg wedi ei rhannu ar draws nifer o wledydd.</p>
<p>Buddsoddi Cyfrifol / ESG</p>	<p>Nod yr Awdurdod yw bod yn fuddsoddwr cyfrifol a bydd yn ystyried materion amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) wrth fuddsoddi.</p> <p>Polisi ESG: Mae ystyriaethau amgylcheddol, cymdeithasol a llywodraethu (ESG) yn ffactor cynyddol wrth i fuddsoddwyr bydeang wneud penderfyniadau, ond mae'r fframwaith ar gyfer gwerthuso cyfleoedd buddsoddi yn dal i ddatblygu ac felly nid yw polisi ESG yr Awdurdod ar hyn o bryd yn cynnwys sgoriau ESG neu feini prawf ESG amser real eraill ar lefel buddsoddiad unigol.</p> <p>Wrth fuddsoddi mewn banciau a chronfeydd, bydd yr Awdurdod yn blaenoriaethu banciau sydd wedi llofnodi Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Bancio Cyfrifol.</p>

[2] Risg hylifedd

Y risg na fydd arian ar gael pan fydd ei angen, bod rheolaeth aneffeithiol ar hylifedd yn creu costau ychwanegol nad oeddynt wedi'u cynnwys yn y gyllideb ac y bydd amcanion busnes/gwasanaeth yr Awdurdod gan hynny o dan anfantais.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdodyn sicrhau bod ganddo ddigon, ond nid gormod, o adnoddau ariannol, trefniadau benthycu, gorddrafft neu gyfleusterau wrth gefn fel bod ganddo bob amser y lefel angenrheidiol o gyllid ar gyfer cyflawni ei amcanion busnes/gwasanaeth.

Ni fydd yr Awdurdod yn benthycu yn gynt na'r hyn sy'n ofynnol i ddiwallu anghenion llif arian oni bai bod achos busnes clir dros wneud hynny a bydd ond yn gwneud hynny ar gyfer y rhaglen gyfalaf bresennol, i gyllido dyledion a fydd yn aeddfedu yn y dyfodol neu i sicrhau lefel ddigonol o fuddsoddiadau tymor byr i ddarparu hylifedd i'r sefydliad.

Atodlen

Manylion llif arian a balansau arian parod	Bydd yr Awdurdod yn anelu at ragweld llif arian, a monitro cronfeydd arian parod yn effeithiol, a bydd yn cynnal rhagolwg treigl llif arian parod o 12 mis o leiaf i benderfynu ar y cyfnod hiraf y gellir ymrwymo cronfeydd yn ddoeth. Mae'r rhagolygon yn cael eu llunio ar sail ddarvoudus i leihau'r risg y bydd yr Awdurdod yn cael ei orfodi i fenthycu ar delerau anffafriol i gyflawni ei ymrwymadau ariannol.
Symiau o falansau arian parod a buddsoddiadau tymor byr gofynnol cymeradwy	Mae balans o tua £2m i ddelio ag amrywiadau llif arian o ddydd i ddydd yn cael ei gynnal drwy fuddsoddi arian dros nos gyda bancwyr yr Awdurdod. Mae'r Awdurdod hefyd yn defnyddio gwahanol Gyfrifon Adalw i reoli ei ofynion hylifedd. Mae'r rhain wedi'u henwi ar restr gwrthbarfion cymeradwy'r Awdurdod. Mae'r balans uchaf ar bob un o'r cyfrifon hyn yn cael ei adolygu a'i bennu fel rhan o strategaeth fuddsoddi'r Awdurdod.
Manylion cyfleusterau benthycu tymor byr	Mae benthyciadau dros dro hyd at flwyddyn drwy'r farchnad arian ar gael os bydd diffyg llif arian ar unrhyw adeg yn ystod y flwyddyn. Ni fydd y cyfanswm o fenthyciadau dros dro a thymor hir ynghyd ag unrhyw orddrafft banc yn fwy na'r Dangosydd Darbodus ar gyfer y Terfyn Benthycu Awdurdodedig y cytunwyd arno gan yr Awdurdod cyn dechrau pob blwyddyn ariannol.
Manylion trefniadau gorddrafft banc a chyfleusterau wrth gefn	Nid oes gan yr Awdurdod derfyn gorddrafft awdurdodedig gyda'i fancwyr. Codir tâl llog o 15% am bob cyfnod dros nos mae balans debyd.

[3] Rheoli Risg Cyfraddau Llog:

Risg y bydd amrywiadau yn lefelau cyfraddau llog yn creu baich annisgwyl neu nas rhagwelwyd ar gyllid yr Awdurdod, ac y mae'r Awdurdod wedi methu amddiffyn ei hun yn ddigonol yn eu herbyn.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn rheoli pa mor agored ydyw i'r amrywiadau mewn cyfraddau llog drwy ffrwyno ei gostau llog net neu refeniw yn unol â'i bolisi a'i strategaeth rheoli trysorlys ac yn unol ag ARhT6 *Gofynion adrodd a threfniadau gwybodaeth reoli*.

Bydd yn cyflawni hyn drwy ddefnyddio'i offerynnau, ei dulliau a'i dechnegau cymeradwy yn ddarbodus. Gwneir hyn yn bennaf er mwyn creu sefydlogrwydd a sicrwydd mewn perthynas â chostau ac arian, ond ar yr un pryd, bydd yn cynnal lefel ddigonol o hyblygrwydd i allu manteisio ar newidiadau annisgwyl, ac o bosib buddiol, yn lefel neu strwythur cyfraddau llog. Dylai hyn fod yn amodol ar ystyriaeth ac, os oes angen, cymeradwyaeth o unrhyw bolisi neu oblygiadau cyllidebol.

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau mai dim ond ar gyfer rheoli risg a rheoli materion ariannol yn ddoeth y defnyddir unrhyw offer ymddiogelu fel deilliadau a bod y polisi ar gyfer defnyddio deilliadau yn cael ei nodi'n glir yn y strategaeth flynyddol.

Atodlen

Cyfrannau'r ddyled cyfradd sefydlog/amrywiol	<p>Gall benthyca/buddsoddiadau fod ar gyfradd llog sefydlog neu amrywiol.</p> <p>Wrth osod ei flaen Strategaeth Trysorlys yn flynyddol, bydd yr Awdurdod yn penderfynu ar y graddau angenrheidiol o sicrwydd sydd ei angen ar gyfer ei gynlluniau cyfalaf a'i gyllidebau, ond ar yr un pryd, bydd yn caniatáu digon o hyblygrwydd i'w alluogi i elwa o newidiadau a allai fod yn fanteisiol yng nghyflwr y farchnad.</p> <p>Mae gostyngiad mewn cyfraddau llog yn fuddiol ar gyfer dyledion cyfradd amrywiadwy a benthyca tymor byr y mae angen ei ailgyllido, ond nid ar gyfer buddsoddiadau cyfradd amrywiadwy.</p> <p>I'r gwrthwyneb, mae cynnydd mewn cyfraddau llog yn fuddiol ar gyfer buddsoddiadau tymor byr y gellir eu hailfuddsoddi ar gyfraddau uwch ond bydd yn gost ar gyfer benthyca cyfradd amrywiadwy neu fenthyciadau tymor byr y mae angen eu hail-gyllido.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn gosod dangosydd Risg Cyfraddau Llog fel rhan o'i Strategaeth Rheoli'r Trysorlys i reoli pa mor agored ydyw i risg cyfraddau llog. Mae hyn yn cael ei osod fel</p> <p>(a) Terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o gynnydd o 1% mewn cyfraddau llog a (b) Terfyn uchaf ar effaith refeniw blwyddyn o ostyngiad o 1% mewn cyfraddau llog.</p> <p>Nid yw'r dangosydd Risg Cyfraddau Llog yn orfodol, ond mae'r CIPFA yn annog ei ddefnydd. Mae'r dangosydd uchod yn cyfateb i'r un yn nodiadau datgelu'r datganiad o gyfrifon.</p>
--	---

<p>Canllawiau ar gyfer rheoli newidiadau i lefelau cyfraddau llog</p>	<p>Mae prif effaith newidiadau mewn lefelau cyfraddau llog ar arian sydd wedi'i fenthycio a'i fuddsoddi ar gyfraddau llog amrywiol.</p> <p>Bydd yr Awdurdod yn ystyried cyfateb lefel y benthyca ar gyfraddau amrywiol gyda buddsoddiadau sy'n agored i'r un newidiadau mewn cyfraddau llog fel ffordd o liniaru unrhyw effaith gyllidebol anffafriol.</p> <p>Mae rhagolygon cyfraddau llog yn cael eu darparu gan <u>Ymgynghorwyr yr Awdurdod</u> ac yn cael eu monitro'n agos gan y <i>Pennaeth Cyllid a Chaffael</i>. Mae amrywiadau o amcangyfrifon gwreiddiol a'u heffaith ar ddyled a buddsoddiadau'r Awdurdod yn cael eu hadrodd i'r Pwyllgor Archwilio yn ôl yr angen.</p> <p>Fel arall, gall yr Awdurdod ystyried benthyciadau sy'n cychwyn yn hwyrach lle cytunir ar y gyfradd llog a'i phennu ymlaen llaw ond derbynnir yr arian yn ddiweddarach. Byddai hyn yn galluogi cyflawni sicrwydd cost heb ddiodef y 'gost gludo' yn y cyfamser. Fodd bynnag, mae perygl y gallai cyfraddau llog ostwng yn y cyfamser, ond mae'r Awdurdod wedi ymrwmo i dderbyn y benthyciad y cytunwyd arno ymlaen llaw ar y dyddiad perthnasol ar y gyfradd uwch.</p> <p>Ar gyfer ei fuddsoddiadau, efallai y bydd yr Awdurdod yn ystyried delio o flaen gyfnodau yn dibynnu ar amodau'r farchnad. Bydd terfynau tymor gwrthbarfion yr Awdurdod yn berthnasol a byddant yn cynnwys blaen gyfnod y buddsoddiad. Fodd bynnag, mae risgiau (i) y gall cyfraddau llog godi yn y cyfamser a/neu (ii) bod teilyngdod credyd y benthyciwr wedi dirywio yn ystod y blaen gyfnod, ond mae'r Awdurdod wedi ymrwmo i fenthycio arian y cytunwyd arno ymlaen llaw i'r gwrthbarti ar y dyddiad perthnasol.</p>
<p>Polisiâu sy'n ymwneud â defnyddio deilliadau ariannol ar gyfer rheoli risg cyfraddau llog</p>	<p>Ni fydd yr Awdurdod yn defnyddio deilliadau ariannol annibynnol, fel cyfnewidiadau, rhagolygon, blaendrafodion ac opsiynau.</p> <p>Gellir defnyddio deilliadau wedi eu hymgorffori mewn benthyciadau a buddsoddiadau, gan gynnwys cronfeydd cyfun a thrafodion tua'r dyfodol, a bydd y risgiau y maent yn eu cyflwyno yn cael eu rheoli yn unol â'r strategaeth gyffredinol ar gyfer rheoli risg trysorlys.</p>
<p>Cyfraddau llog negyddol</p>	<p>Os bydd amodau economaidd yn golygu bod Banc Lloegr yn gosod Cyfradd y Banc ar neu islaw sero, mae hyn yn debygol o fwydo i gyfraddau negyddol ar fuddsoddiadau risg isel tymor byr. Mewn achos o'r fath, caiff diogelwch ei fesur fel derbyn y swm y cytunwyd arno'n gytundebol yng nghyfnod ei aeddfedrwydd, er y gallai hyn fod yn llai na'r swm a fuddsoddwyd yn wreiddiol.</p>

[4] Rheoli'r Risg sydd ynghlwm wrth y Gyfradd Gyfnewid

Risg y bydd amrywiadau yng nghyfraddau cyfnewid tramor yn creu baich annisgwyl neu baich nas rhagwelwyd ar gyllid yr Awdurdod, ac y mae'r Awdurdod wedi methu amddiffyn ei hun yn ddigonol yn eu herbyn.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn rheoli pa mor agored ydyw i amrywiadau yn y cyfraddau cyfnewid er mwyn lleihau unrhyw effaith niweidiol ar y lefelau incwm/gwariant y cyllidebwyd ar eu cyfer.

Atodlen

Manylion terfynau amlygiad i gyfraddau cyfnewid cymeradwy ar gyfer buddsoddiadau arian parod/dyled	<p>Nid yw'r Awdurdod hwn, o ddydd i ddydd, yn cynnal trafodion neu dderbyniadau arian cyfred tramor. Bydd unrhyw arian cyfred tramor a delir i'r Awdurdod yn cael ei newid i sterling cyn gynted ag y bo modd.</p> <p>Os oes gan yr Awdurdod rwymedigaeth gytundebol i wneud taliad mewn arian cyfred heblaw sterling, yna bydd blaen drafodion cyfnewid tramor yn cael eu hystyried a cheisir cyngor proffesiynol.</p> <p>Nid yw'r Awdurdod yn benthyca arian cyfred heblaw sterling. Mae'r Awdurdod hefyd wedi penderfynu y bydd ei holl fuddsoddiadau mewn sterling.</p>
--	---

[5] Rheoli Risg Chwyddiant

Risg chwyddiant, a elwir hefyd yn risg pŵer prynu, yw'r siawns na fydd y llifoedd arian o offerynnau'r trysorlys werth cymaint yn y dyfodol oherwydd newidiadau mewn pŵer prynu oherwydd chwyddiant.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn parhau i adolygu sensitifrwydd asedau a rhwymedigaethau ei drysorlys i chwyddiant a bydd yn ceisio rheoli'r risg yn unol â hynny yng nghyd-destun pa mor agored i chwyddiant yw'r Awdurdod cyfan.

Buddsoddiadau dros flwyddyn	<p>Nid yw'r Awdurdod, o dan amgylchiadau arferol, yn buddsoddi am fwy na blwyddyn.</p> <p>Fodd bynnag, lle y disgwylir buddsoddi balansau am fwy na blwyddyn, bydd yr Awdurdod yn anelu i sicrhau cyfanswm elw sy'n gydradd â'r gyfradd chwyddiant gyffredinol neu'n uwch na hynny (o fewn rheswm ac heb gymryd risg diangen) er mwyn cynnal pŵer gwario'r swm a fuddsoddwyd.</p>
-----------------------------	---

<p>Rhwymedigaethau cytundebol sy'n gysylltiedig â chwyddiant</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn nodi'r holl rhwymedigaethau cytundebol sy'n gysylltiedig â chwyddiant, boed yn dderbynebaw neu'n daliadau, mewn perthynas ag asedau a rhwymedigaethau ei drysorlys ac yn adolygu'n rheolaidd effaith ariannol cynydd/gostyngiad o <+/- 1%> mewn chwyddiant o'r lefelau presennol.</p> <p>Y rhwymedigaethau sylweddol a nodwyd ar hyn o bryd yw: Benthyciadau byrdymor Benthyciadau PWLB Adneuon DMO Adneuon banc</p>
--	---

[6] Rheoli Risg Ailgyllido

Y risg na ellir ailgyllido benthyciadau sy'n aeddfedu, cyfalaf, prosiectau neu bartneriaethau ar delerau sy'n adlewyrchu'r darpariaethau a wnaed gan yr Awdurdod ar gyfer yr ailgyllido, cyfalaf a chyfredol (refeniw) ill dau, a/neu fod y telerau'n anghyson â chyflwr cyffredinol y farchnad ar y pryd.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod ei fenthyciadau a rhwymedigaethau eraill hirdymor yn cael eu trafod, eu strwythuro a'u dogfennu. Bydd hefyd yn sicrhau bod proffil aeddfedu'r arian a godir felly yn cael ei reoli, gyda golwg ar sicrhau telerau cynnig ar gyfer adnewyddu neu ailgyllido os bydd angen, sydd yn gystadleuol ac mor ffafriol i'r Awdurdod ag y gellir yn rhesymol ei ddisgwyl o ystyried amodau'r farchnad ar y pryd.

Bydd yn ymroi i reoli ei berthynas â'i wrthbartïon yn y trafodion hyn mewn modd sy'n sicrhau ei fod yn cyflawni'r amcan hwn, a bydd hefyd yn osgoi gorddibyniaeth ar unrhyw un ffynhonnell ariannu os oes perygl y gallai hynny beryglu ei allu i gyflawni'r uchod.

Atodlen

<p>Y gofynion ariannu cyfalaf a ragwelir</p>	<p>Mae rhagamcanion tair blynedd ar waith ar gyfer gwariant cyfalaf a'r modd y caiff ei ariannu neu ei gyllido. Bydd yr arian yn dod o dderbyniadau cyfalaf, cronfeydd wrth gefn ac unrhyw grantiau neu gyfraniadau a ddyfernir, adnoddau refeniw neu gronfeydd wrth gefn. Bydd y cyllid yn dod o fenthycia mewnol neu allanol, fel y penderfynwyd.</p> <p>Fel sy'n ofynnol gan y Cod Darbodus, bydd yr Awdurdod yn cynnal Arfarniad Opsiynau i werthuso'r dull gorau o gyllido gwariant cyfalaf.</p>
--	---

<p>Proffilio, polisïau ac arferion aeddfedrwydd dyled/ariannu cyfalaf</p> <p>Meincnod Rhwymedigaeth</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn cadw trwy ei system drysorlys, Logotech, gofnodion dibynadwy o delerau a chyfnod aeddfedu ei fenthyciadau, cyfalaf, cyllid prosiect a phartneriaeth a, lle bo'n briodol, yn cynllunio ac yn llwyddo i drafod telerau ar gyfer ei ofynion ailgyllido.</p> <p>I gynorthwyo gyda phenderfyniadau benthycia hirdymor, mae'r Awdurdod yn creu, gyda chynghor a chymorth ei ymgynghorydd trysorlys, 'Meincnod Rhwymedigaeth' sef y lefel risg isaf o fenthycia. Mae'r Meincnod Rhwymedigaeth yn arf pwysig sy'n ystyried benthyciadau sy'n aeddfedu, ac sy'n cynrychioli amcangyfrif o swm cronol y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei gynnal er mwyn ariannu ei gynlluniau cyfalaf a refeniw presennol, gan gadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf sy'n ofynnol i reoli llif arian o ddydd i ddydd.</p> <p>Mae'r Meincnod Rhwymedigaeth yn cael ei gynrychioli fel graff yn y strategaeth rheoli trysorlys flynyddol. Bydd yn cael ei ddiweddar'u rheolaidd drwy'r flwyddyn gan yr Awdurdod ar y cyd a'r ymgynghorwyr rheoli trysorlys gyda datblygiadau a/neu newidiadau amseru yn y rhaglen gyfalaf yn ogystal â newidiadau i adnoddau ar y fantolen.</p> <p>Yn seiliedig ar allbwn y Meincnod Rhwymedigaeth a rhagolygon yr Awdurdod ar gyfraddau llog, bydd unrhyw fenthycia tymor hwy yn cael ei wneud yn unol â'r Cod a byddant yn cydymffurfio â Dangosyddion Darbodus yr Awdurdod a'r Strategaeth Reoli Trysorlys Flynyddol.</p> <p>Bydd osgoi cael sawl benthyciad yn aeddfedu mewn un flwyddyn ariannol neu dros unrhyw gyfnod o 2-3 blynedd yn lleihau'r risg o orfod ailgyllido ar adeg pan fo cyfraddau llog yn anffafriol i'r Awdurdod.</p>
<p>Benthycia gan fenthycwyr masnachol</p>	<p>Pan fo benthycwyr i'r Awdurdod yn gyrff masnachol, bydd yr Awdurdod yn anelu at arallgyfeirio er mwyn lledaenu risg ac osgoi gorddibynnu ar nifer fach o wrthbarfïon.</p>

[7] Rheoli Risgiau Cyfreithiol a Rheoleiddiol

Y risg bod yr Awdurdod ei hun, neu sefydliad y mae'n ymdrin ag ef fel rhan o'i weithgareddau rheoli trysorlys, yn methu â gweithredu yn unol â'i bwerau cyfreithiol neu ofynion rheoleiddiol, a bod yr Awdurdod yn dioddef colledion o ganlyniad i hynny.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod ei holl weithgareddau rheoli trysorlys yn cydymffurfio â'i bwerau statudol a'i ofynion rheoleiddio. Bydd yn dangos cydymffurfiaeth o'r fath, os oes angen, i bob parti y mae'n delio â hwy mewn gweithgareddau o'r fath. Wrth lunio ei bolisi credyd a gwrthbarfïon dan ARhT[1] *Rheoli risg credyd a gwrthbarfïon*, bydd yn sicrhau bod tystiolaeth o bwerau, awdurdod a chydymffurfiaid gwrthbarfïon mewn perthynas ag unrhyw drafodion gyda'r Awdurdod, yn enwedig mewn perthynas â dyletswydd gofal a'r ffioedd a godir.

Mae'r Awdurdod yn cydnabod y gall newidiadau cyfreithiol a rheoleiddiol yn y dyfodol gael effaith ar ei weithgareddau rheoli trysorlys a bydd yn ceisio, cymaint ag sy'n rhesymol, lleihau'r risg bod y rhain yn cael effaith andwyol ar y sefydliad.

Atodlen

<p>Cyfeiriadau at statud, rheoliadau, canllawiau statudol a chodau ymarfer cydnabyddedig</p>	<p>Bydd gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod yn cydymffurfio'n llawn â statud a rheoliadau ac yn ystyried canllawiau statudol a Chodau Ymarfer cydnabyddedig. Sef:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Deddf Llywodraeth Leol 2003 ▪ Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (mewn perthynas â phŵer cymwysedd cyffredinol) ▪ Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) 2003 a gwelliannau a wnaed wedyn ▪ Gorchymyn Awdurdodau Lleol (Contractio Allan o Swyddogaethau Buddsoddi) 1996 a gwelliannau a wnaed wedyn ▪ Llywodraeth Cymru Canllawiau Statudol ar Fuddsoddiadau Llywodraeth Leol (Argraffiad 2019) ▪ CIPFA Rheoli'r Trysorlys yn y Gwasanaethau Cyhoeddus: Cod Ymarfer a Chanllawiau Traws-sectoraidd (Argraffiad 2021) a Canllawiau ar gyfer Awdurdodau Lleol ▪ CIPFA Y Cod Darbodus ar gyfer Cyllid Cyfalaf mewn Awdurdodau Lleol (Argraffiad 2021) a Canllawiau i Ymarferwyr ▪ Bwletinau CIPFA perthnasol ▪ Banc Lloegr Cod Marchnadoedd Arian (Argraffiad 2021) a ENodiadau esboniadol
<p>Cyfeiriadau at rannau perthnasol o gyfansoddiad yr Awdurdod</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rheolau Gweithdrefn Contractau a gyhoeddir ar wefan ATAGC – adran ariannol ▪ Rheoliadau Ariannol a gyhoeddir ar wefan ATAGC – adran ariannol ▪ Cynllun Dirprwyo Ariannol y Gwasanaeth – cyhoeddwyd ar y fewnwyd – Adran Llywodraethiant

<p>Gweithdrefnau ar gyfer dangos tystiolaeth o bwerau/awdurdod y sefydliad i wrthbarfion</p>	<p>Er mwyn osgoi'r posibilrwydd o ddelio anghyfreithlon neu afreolaidd yn ei weithgareddau rheoli trysorlys, bydd yr Awdurdod yn cynnal ac yn sicrhau bod cofnodion cyfoes o'i bwerau a'r drefn reoleiddiol y mae gweithgareddau rheoli trysorlys yn cael eu cynnal oddi tani.</p> <p>Mae Rheoliadau Ariannol yr Awdurdod yn cynnwys tystiolaeth o'r pŵer/awdurdod i weithredu fel sy'n ofynnol gan adran 151 o Ddeddf Llywodraeth Leol 1972, o dan gyfarwyddyd cyffredinol yr Awdurdod Tân ac Achub.</p> <p>Bydd yr Awdurdod yn cadarnhau, os gofynnir iddo wneud hynny gan wrthbarfion, y pwerau a'r awdurdod y mae'r Awdurdod yn ymgymryd â thrafodion gyda nhw oddi tanynt.</p> <p>Lle bo angen, bydd yr Awdurdod hefyd yn sefydlu pwerau'r rhai y maent yn gwneud trafodion â hwy, gan gynnwys unrhyw ofynion cydymffurfio mewn perthynas â dyletswydd gofal ac arfer gorau.</p>
<p>Cyfarwyddeb Marchnadoedd mewn Offerynnau Ariannol II (MiFID II) wedi newid</p>	<p>Mae'r Awdurdod wedi cadw statws cleient manwerthu gyda'i ddarparwyr gwasanaethau ariannol, gan gynnwys ymgynghorwyr, banciau a broceriaid, gan ganiatáu iddo gael mynediad at ystod lai o wasanaethau ond heb y diogelwch rheoleiddiol mwy a roddir i unigolion a chwmnïau bach.</p> <p>O ystyried maint ac ystod gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod, mae'r Prif Swyddog Ariannol o'r farn mai dyma'r statws mwyaf priodol.</p>
<p>Trywydd adrodd ac archwilio</p>	<p>Er mwyn dangos ei fod yn agored ac yn atebol ac i leihau'r risg o gael ei herio ynghylch a oedd yr Awdurdod yn dilyn y prosesau dyladwy, bydd yr Awdurdod yn cynnal trywydd archwilio o benderfyniadau a thrafodion rheoli trysorlys.</p> <p>Mae hyn nid yn unig yn cyd-fynd â thryloywder ar broses gwneud penderfyniadau'r Awdurdod ac asesu effeithiolrwydd penderfyniadau rheoli trysorlys, mae hefyd yn helpu os daw yn angenrheidiol i ddangos cyfreithlondeb neu gywirdeb trafodion.</p>
<p>Datganiad ar risgiau gwleidyddol y sefydliad a rheoli'r risgiau hyn</p>	<p>Rheolir risgiau gwleidyddol trwy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gadw at Lywodraethu Corfforaethol (ARhT12 <i>Llywodraethu Corfforaethol</i>) • rôl yr Awdurdod Tân ac Achub.

[8] Risgiau gweithredol, gan gynnwys twyll, camgymeriad a llygredd

Y risg o golled uniongyrchol neu anuniongyrchol sy'n deillio o brosesau, pobl a systemau mewnol annigonol neu rai sydd wedi methu, neu o ddigwyddiadau allanol. Mae hyn yn cynnwys y risg o dwyll, camgymeriad, llygredd neu bosibiliadau eraill yn nhrefniadau rheoli trysorlys.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau ei fod wedi nodi'r amgylchiadau a allai ei adael yn agored i'r risg sy'n deillio o brosesau, pobl a systemau mewnol annigonol neu rai sydd wedi methu, neu o ddigwyddiadau allanol. Yn unol â hynny, bydd yn defnyddio systemau a gweithdrefnau addas, a bydd yn cynnal trefniadau rheoli wrth gefn effeithiol, i'r dibenion hyn.

Atodlen

<p>Manylion systemau a gweithdrefnau i'w dilyn, gan gynnwys gwasanaethau Rhyngwyd</p>	<p>Mae gwahanu dyletswyddau yn lleihau'r posibilrwydd o dwyll a cholled oherwydd gwall, ac fe'i nodir yng Nghynllun Dirprwyo'r Adran.</p> <p>1. Bancio a Delio Electronig</p> <p>(a) Mae gwasanaeth bancio ar-lein yr Awdurdod a ddarperir gan Fanc Barclays yn defnyddio systemau mewngofnodi ar wahân a rheoli cyfrineiriau sy'n caniatáu lefelau gwahanol o fynediad. Mae manylion trafodion a balansau ar gael yn ôl yr angen, ac mae'r system hefyd yn cadw data hanesyddol. Mae swyddogion sydd â mynediad at system ar-lein y banc fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pennaeth Cyllid & Chaffael• Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael• Uwch Swyddog Cyllid – Cyfrifyddu Ariannol <p>Mae mynediad swyddogion yn cael ei adolygu o leiaf 6 mis neu yn ôl yr angen.</p> <p>(b) Mae mynediad i system rheoli trysorlys yr Awdurdod, Logotech wedi'i gyfyngu i'r swyddogion hynny a restrir isod, pob un â manylion mewngofnodi a chyfrinair ar wahân.</p> <ul style="list-style-type: none">• Pennaeth Cyllid & Chaffael• Uwch Swyddog Cyllid – Cyfrifyddu Ariannol <p>Mae'r rhain hefyd yn cael eu hadolygu o leiaf 6 mis neu yn ôl yr angen.</p> <p>Darperir hyfforddiant ar weithrediad y system bancio ar-lein o ddydd i ddydd i staff newydd. Mae llawlyfr proses mewn perthynas â'r system rheoli trysorlys ar gael ar y gyriant a rennir.</p> <p>2. Cyfarwyddiadau Setliad Safonol (SSI): Y swyddogion a enwir sydd â'r awdurdod i drafod ar gyfer benthyciadau a buddsoddiadau yw:</p> <ul style="list-style-type: none">• Y Prif Swyddog Tân Cynorthwyol (Cyllid ac Adnoddau);• Pennaeth Cyllid a Chaffael ;• Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael ;
---	---

	<p>3. <u>Awdurdodi Taliadau:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dim ond llofnodwr/llofnodwyr cytunedig yr Awdurdod sy'n gallu awdurdodi taliadau, ac mae'r rhestr o lofnodwyr wedi eu cytuno â banc yr Awdurdod yn flaenorol. • Bydd mewnlifoedd ac all-lifoedd arian a fenthyciwyd ac a fuddsoddiwyd yn dod o gyfrifon banc y gwrthbarti yn unig. • Mae'r Uwch Swyddog Cyllid yn cwblhau'r gweithgareddau rheoli trysorlys o ddydd i ddydd, o dan oruchwyliaeth y Pennaeth a'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael. Ni gymerir unrhyw gamau heb awdurdod y swyddogion goruchwyllo. Mae trosglwyddo arian a adneuwyd yn cael ei fewnbynnu a'i gymeradwyo, ar borth y banc gan swyddogion ar wahân.
Gwirio	<p>Bydd benthyciadau a buddsoddiadau yn cael eu cynnal yn y <u>system rheoli trysorlys</u> a fydd yn cynnwys y ffioedd a'r broceriaeth a delir.</p> <p>Bydd trafodion yn cael eu croeswiro yn erbyn nodiadau brocer /nodiadau cadarnhau gan wrthbartion / nodiadau contract / cofnodion cadarnhau benthyciadau PWLB trwy wirio dyddiadau, symiau, cyfraddau llog, adeg aeddfedu, dyddiadau talu llog, ac ati.</p> <p>Wrth dderbyn ceisiadau am newid manylion talu, bydd gofal dyladwy yn cael ei arfer i sicrhau bod y cais yn un bona fide ac osgoi twyll posibl. Bydd gwiriadau ychwanegol yn cael eu gwneud drwy fanylion cyswllt sy'n bodoli eisoes ar gyfer y talai cyn diwygio manylion talu.</p>
Cadarnhad	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mae balansau y system Rheoli Trysorlys yn cael eu cysoni â chodau cyfriflyfr ariannol ar ddiwedd pob mis ac ar ddiwedd y flwyddyn ariannol 2. Cedwir papurau gwaith er dibenion archwilio 3. Caiff cysoniadau banc eu cynnal o leiaf yn wythnosol o'r datganiad banc i'r cyfriflyfr ariannol, drwy'r system ariannol.
Archwilio Mewnol	<p>Mae Archwilio Mewnol yn cynnal adolygiad o'r swyddogaeth rheoli trysorlys fel rhan o'u harchwiliad o'r system ariannol.</p>

Trefniadau cynllunio brys ac wrth gefn	<ol style="list-style-type: none"> 1. Mae'r system trysorlys yn seiliedig ar y cwmwl 2. Mae taenlenni yn cael eu cynnal gyda gwybodaeth trysorlys, rhag ofn y bydd y system yn methu dros dro. 3. Cyfleuster gweithio oddi ar y safle dros dro: Y swyddogion sy'n gallu manteisio ar y cyfleuster hwn yn dilyn argyfwng yw'r Pennaeth Cyllid a Chaffael ac Uwch Swyddog (Cyfrifyddu Ariannol) a fydd yn cael gwybod yn unigol am y gweithdrefnau i'w dilyn. 4. Methiant y System Bancio Electronig: cytunwyd ar drefniadau brys gyda banc yr Awdurdod ar gyfer cael manylion balans a gwybodaeth am fewnlifoedd/all-lifoedd arian, dros y ffôn. Bydd y banc hefyd yn cefnogi o ran gwneud taliadau critigol, trwy hysbysu'r Cyfarwyddwr Perthynas. 5. Mae'r Cynllun Parhad Busnes yn cael ei gynnal gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael a'i gadw ar y gyriant Cyllid a rennir. Gofynnwyd i staff gadw copïau printiedig er mwyn cyfeirio atynt.
Manylion yswiriant:	Mae gan yr Awdurdod yswiriant Indemniad Swyddogion. Mae manylion y darparwr a'r yswiriant yn cael eu cadw gan y DPO.

[9] Rheoli Risgiau Prisiau: Y risg, oherwydd amrywiadau marchnad anffafriol yng ngwerth y prif symiau y mae'r Awdurdod yn eu benthyca a'u buddsoddi, bod ei bolisïau ac amcanion rheoli trysorlys datganedig dan fygythiad, a'i fod heb ddiogelu ei hun yn ddigonol yn erbyn effeithiau hynny.

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn ceisio sicrhau na fydd ei bolisïau na'i amcanion rheoli trysorlys datganedig yn cael eu peryglu gan amrywiadau marchnad anffafriol yng ngwerth y prif symiau a fuddsoddir ganddo, a bydd drwy hynny yn ceisio diogelu ei hun rhag effeithiau'r fath amrywiadau.

Atodlen

<p><i>Manylion y gweithdrefnau a therfynau a gymeradwywyd ar gyfer rheoli risg i fuddsoddiadau y gall eu gwerth cyfalaf amrywio</i></p>	<p>Mae offerynnau buddsoddi a ddefnyddir gan reolwyr cronfeydd allanol (er enghraifft CDs, bondiau neu gronfeydd sy'n buddsoddi mewn ecwifïau/bondiau/eiddo ac ati) yn destun amrywiadau mewn symudiadau cyfalaf ac yn agored i risg o ran cyfraddau llog. Er mwyn lleihau'r risgiau hyn, cynnal cyfalaf yw'r y prif amcan a dylai mynd ar drywydd perfformiad buddsoddi fod yn gymesur â'r amcan hwn.</p> <p>Gall yr Awdurdod ystyried buddsoddi mewn Cronfeydd Cyfun gyda Gwerth Asedau Net Amrywiol (VNAV), fel y bo'n briodol, yn unol â'i strategaeth trysorlys ac ar gyngor ei ymgynghorwyr trysorlys.</p>
---	--

	<p>Bydd gwerth y cronfeydd cyfun yn newid yn unol â phrisiau'r farchnad ac, mewn rhai achosion, efallai y bydd hefyd gyfnod rhybudd cyn adbrynu. Felly bydd cronfeydd o'r fath yn cael eu defnyddio am gyfnodau buddsoddi hirach. Bydd y terfynau fesul cronfa/dosbarth asedau fel y pennir yn strategaeth fuddsoddi flynyddol yr Awdurdod.</p>
<p>Cyfrifo am enillion/colledion nas gwireddwyd</p>	<p>Mae gorddrafft statudol ar waith tan fis Mawrth 2023 ar gyfer enillion a cholledion gwerth teg ar y rhan fwyaf o gronfeydd buddsoddi cyfun na ddylid eu cymryd i refferniw (rheoliad ariannu cyfalaf 24K).</p> <p>Mae'r rheoliad yn ei gwneud yn ofynnol i enillion a cholledion gwerth teg ar gronfeydd buddsoddi cyfun gael eu cymryd i gronfa wrth gefn na ellir ei defnyddio, Cyfrif Addasu Cronfa Buddsoddi Cyfun, ac eithrio'r rhai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a ddelir ar ran cronfa bensiwn neu gronfa ymddiriedolaeth, • sy'n cael eu hystyried yn wariant cyfalaf, • nad ydynt yn gronfeydd UCITS nac yn cael eu cymeradwyo gan Drysorlys EF i'w defnyddio gan awdurdodau lleol, • sydd wedi eu mesur ar werth teg drwy anfoneb gynhwysfawr arall (FVOCI), neu • sydd wedi'u hadbrynu,, eu gwerthu neu eu gwaredu fel arall. <p>Nid yw'r Awdurdod, o dan amgylchiadau arferol, yn buddsoddi mewn cronfeydd cyfun.</p>

ARhT2: MESUR PERFFORMIAD

Egwyddor

Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i geisio sicrhau gwerth am arian yn ei weithgareddau rheoli'r trysorlys, ac i ddefnyddio methodoleg perfformiad i gynnal y nod hwnnw, o fewn y fframwaith a nodir yn ei ddatganiad polisi rheoli'r trysorlys.

O ganlyniad, bydd swyddogaeth rheoli'r trysorlys yn destun dadansoddiad parhaus o'r gwerth y mae'n ei ychwanegu o ran ategu amcanion busnes a gwasanaeth datganedig yr Awdurdod. Bydd hefyd yn destun archwilio rheolaidd o ran dulliau eraill o ddarparu gwasanaethau, neu argaeledd cymhellion megis grantiau ariannol neu gymorthdaliadau eraill, a'r cyfleoedd ar gyfer gwelliannau posib eraill.

Bydd perfformiad swyddogaeth rheoli'r trysorlys yn cael ei fesur gan ddefnyddio'r meini prawf a nodir isod: Bydd y meini prawf yn cynnwys mesurau rheoli risg effeithiol y trysorlys ac nid yn unig mesurau perfformiad ariannol (incwm neu arbedion).

Atodlen

Polisi ynghylch dulliau o brofi gwerth am arian	<p>Bydd adolygiadau gwerth gorau yn cynnwys cynhyrchu cynlluniau i adolygu'r ffordd y caiff gwasanaethau eu darparu trwy:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Herio▪ Cymharu perfformiad▪ Ymgynghori â defnyddwyr eraill a pharfion sydd â diddordeb▪ Cymhwyso egwyddorion cystadlu <p>Er mwyn mynd ar drywydd gwelliant parhaus yn y ffordd y caiff swyddogaethau'r Awdurdod eu harfer, gan ystyried cyfuniad o werth am arian, effeithlonwydd ac effeithiolrwydd.</p>
---	--

<p>Polisi ynghylch dulliau o fesur perfformiad</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bwriad mesur perfformiad yn yr Awdurdod yw cyfrifo effeithiolrwydd gweithgarwch y trysorlys wrth gyflawni'r amcanion strategol a osodir drwy'r Strategaeth Rheoli Trysorlys a Dangosyddion Darbodus yr Awdurdod ac i wella atebolrwydd. • Mae Dangosyddion Darbodus yn benodol i'r Awdurdod ac ni fwriedir iddynt fod yn gymharydd rhwng awdurdodau. • Bydd yr adolygiad perfformiad yn cael ei wneud yng ngoleuni tueddiadau cyffredinol mewn cyfraddau llog yn ystod y flwyddyn a sut roedd y penderfyniadau a wnaed yn cyfateb i'r tueddiadau hyn a strategaeth gytunedig yr Awdurdod (h.y. bydd yr Awdurdod yn osgoi dadansoddiad sy'n edrych yn ôl). <p>Bwriad unrhyw gymhariaeth o bortffolio trysorlys yr Awdurdod yn erbyn safonau cydnabyddedig y diwydiant, mynegeion y farchnad a phortffolio eraill yw:</p> <p>(i) rhoi cyfle i'r Awdurdod asesu'r potensial i ychwanegu gwerth drwy newidiadau i'r ffyrdd presennol y caiff ei bortffolio ei reoli, a</p> <p>(ii) caniatáu dyfarniad gwybodus am rinweddau neu anfanteision defnyddio technegau neu offerynnau rheoli trysorlys newydd.</p> <p>Wrth ddod i unrhyw gasgliadau, bydd yr Awdurdod yn cadw mewn cof y gallai nodweddion gweithrediadau ei drysorlys fod yn wahanol i rai Cyngorau, yn enwedig o ran rheoli risg yn effeithiol.</p>
<p>Methodoleg ar gyfer gwerthuso effaith penderfyniadau rheoli'r trysorlys</p>	<p>Ar hyn o bryd nid oes dangosyddion darbodus wedi'u gosod yn lleol mewn perthynas â mesur rheoli trysorlys. Mae'r adrodd yn digwydd yn erbyn y dangosyddion darbodus statudol.</p> <p>Bydd monitro canlyniad gweithgarwch rheoli trysorlys yn erbyn Dangosyddion Darbodus a gymeradwywyd gan yr Awdurdod yn cael ei gynnal fel rhan o adroddiadau rheoli trysorlys i'r Pwyllgor Archwilio ym mhob cyfarfod.</p> <p>Bydd yr Adroddiadau Trysorlys hefyd yn cynnwys, fel mater o drefn, yr alldro yn erbyn y dangosyddion darbodus a osodwyd cyn dechrau'r flwyddyn ariannol ac unrhyw newidiadau a wnaed yn ystod y flwyddyn.</p> <p>Gan fod gweithgareddau trysorlys yr Awdurdod yn gyffredinol yn cynnwys benthyca ar wahanol adegau, byddant yn mesur perfformiad y portffolios benthyca a buddsoddi yn unigol yn ogystal ag ar sail trysorlys net. Os yw'n fenthyciwr net, bydd hyn yn gostau benthyca net o incwm buddsoddi'r trysorlys gan defnyddio'r gyfradd gyfartalog.</p> <p>Mae'r Awdurdod yn cymryd rhan ym meincnodi buddsoddi chwarterol yr Ymgynghorydd Rheoli Trysorlys ac o bryd i'w gilydd, meincnodi eraill megis ar gyfer y Fantolen a Dyled.</p>

<p>Dulliau i'w defnyddio i fesur perfformiad gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod</p>	<p>Mae'r gweithgarwch rheoli trysorlys yn cael ei adolygu'n chwarterol yn erbyn y strategaeth ac amodau economaidd a marchnad cyffredinol drwy'r adroddiad Rheoli Trysorlys i'r Pwyllgor Archwilio.</p> <p>Gellir gweld enghreifftiau o fesurau perfformiad drwy gyrchu'r adroddiadau yn Awdurdod Tân ac Achub - Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (llyw.cymru)</p>
<p>Meincnodau a methodoleg cyfrifo mewn perthynas â risg ac adenillion: rheoli dyledion a buddsoddi</p>	<p>Dylai pob meincnodi ystyried risg yn ogystal ag adenillion/cost.</p> <p>Costau Rheoli Trysorlys Nid oes unrhyw gostau Rheoli Trysorlys ar wahân i'r Gwasanaeth, gan fod y swyddogaeth yn rhan o gostau'r adrannau cyllid. Mae'r Gwasanaeth yn rhy fach i gael staff Rheoli Trysorlys penodol.</p> <p>Adenillion ar Fuddsoddiadau Cyn trefnu buddsoddiadau, adolygir cyfraddau llog a dewisir y gyfradd orau ar gyfer swm a chyfnod y buddsoddiad. Nid oes gan y Gwasanaeth fuddsoddiadau tymor hir ac mae adneuo yn ymwneud â balansau llif arian, fel arfer yn cael eu gosod dros nos. Gwneir buddsoddiadau yn unol â'r Strategaeth Rheoli Trysorlys. Mae'r Gwasanaeth yn cymryd rhan yn ymarfer meincnodi chwarterol Arlingclose ac mae'r canlyniadau'n cael eu hadolygu fel rhan o'r cyfarfodydd Rheoli Trysorlys.</p> <p>Rheoli Dyled</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Benthycia fel % o'r gofyniad reffeniw net ▪ Canran y dyledion sy'n aeddfedu mewn (i) 12 mis a (ii) 12-24 mis y bydd angen ei ailgyllido. ▪ Canran y PWLB a dyled y farchnad (dechrau a diwedd y cyfnod) ▪ Canran y dyledion cyfradd sefydlog a chyfradd amrywiadwy (dechrau a diwedd y cyfnod)
<p>Polisi ynghylch dulliau o brofi gwerth am arian wrth reoli trysorlys</p>	<p>Bydd y swyddogaeth rheoli trysorlys yn destun dadansoddiad parhaus o'r gwerth y mae'n ei ychwanegu o ran ategu amcanion corfforaethol a gwasanaeth datganedig yr Awdurdod.</p> <p>Wrth dendro ar gyfer gwasanaethau sy'n ymwneud â'r trysorlys neu fancio, mae'r Awdurdod yn cadw at ei Reoliadau Ariannol a Rheolau Gweithdrefnau Contractau - 31 (llyw.cymru)</p> <p>a) Os bydd angen, bydd yr Awdurdod hefyd yn ymgynghori â defnyddwyr eraill gwasanaethau tebyg yn ogystal â gyda pharfion â diddordeb.</p> <p>b) Bydd yr Awdurdod hefyd yn gwerthuso dulliau amgen o argaeledd mentrau cyllidol, grantiau neu gymorthdaliadau, a darparu gwasanaethau.</p>

ARhT3: GWNEUD PENDERFYNIADAU A DADANSODDI

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn cynnal cofnod manwl o benderfyniadau rheoli'r trysorlys, ac o'r prosesau a'r arferion a weithredwyd wrth ddod i'r penderfyniadau hynny, er mwyn dysgu o'r gorffennol, ac er atebolrwydd, e.e. dangos bod camau rhesymol wedi eu cymryd i sicrhau bod yr holl faterion a oedd yn berthnasol i'r penderfyniadau hynny wedi cael eu hystyried ar y pryd.

Mae'r materion y dylid mynd i'r afael â nhw a'r prosesau a'r arferion i'w dilyn wrth wneud penderfyniadau yn cael eu rhestru isod.

Atodlen

Gwariant cyfalaf a chynlluniau buddsoddi	<p>Mae'r Cod Darbodus yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod edrych ar wariant cyfalaf a chynlluniau buddsoddi yng ngoleuni strategaeth ac adnoddau sefydliadol cyffredinol a sicrhau bod penderfyniadau'n cael eu gwneud gan roi sylw digonol i'r goblygiadau ariannu hirdymor a'r risgiau posibl i'r Awdurdod. Felly, mae cynllunio ariannol effeithiol, gwerthuso opsiynau a phrosesau llywodraethu yn hanfodol er mwyn cyflawni dull darbodus o ymdrin â gwariant cyfalaf, buddsoddiad a dyled.</p> <p>Mae'r Cod Darbodus yn annog pennu blaenoriaethau gwariant a meini prawf fforddiadwyedd. Yr amcan sylfaenol wrth ystyried fforddiadwyedd cynlluniau cyfalaf yr Awdurdod yw sicrhau bod cyfanswm buddsoddiad cyfalaf yr awdurdod yn parhau i fod o fewn terfynau cynaliadwy.</p> <p>Wrth ystyried fforddiadwyedd y cynlluniau cyfalaf, mae'n ofynnol i'r Awdurdod ystyried yr holl adnoddau sydd ar gael iddo neu eu hamcangyfrif ar gyfer y dyfodol, ynghyd â'r cynlluniau cyfalaf, y rhagolygon incwm a gwariant yn eu cyfanrwydd.</p>
--	---

<p>Penderfyniadau mawr y trysorlys</p>	<p>Fel sefydliad gwasanaeth cyhoeddus, bydd yr Awdurdod yn dangos didwylledd ac atebolrwydd o ran gweithgareddau rheoli trysorlys a bydd yn creu ac yn cynnal trywydd archwilio o benderfyniadau rheoli trysorlys sy'n cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) gosod Dangosyddion Darbodus ac unrhyw newidiadau yn ystod y flwyddyn iddynt b) arfarniad opsiynau i benderfynu ar benderfyniad cyllido c) codi benthyciadau byrdymor neu hirdymor/ffynhonnell gyllid hirdymor arall d) ailstrwythuro/adbrynu benthyciad(au) presennol yn gynnar e) buddsoddiadau byrdymor g) lesio (h) defnyddio deilliadau i) newid mewn trefniadau bancio j) penodi/amnewid ymgynghorydd trysorlys k) penodi/amnewid rheolwr cronfa
<p>Diben y benthyciadau</p>	<p>Mae Cod Darbodus 2021 yn datgan yn glir, er mwyn cydymffurfio â'r Cod hwn, na ddylai awdurdod fenthycia i fuddsoddi yn bennaf ar gyfer gwneud elw ariannol.</p> <p>Nid yw'n ddoeth i'r Awdurdod wneud unrhyw benderfyniad buddsoddi neu wariant a fydd yn cynyddu'r gofyniad ariannu cyfalaf, ac felly arwain at fenthycia newydd, oni bai ei fod yn uniongyrchol ac yn bennaf gysylltiedig â swyddogaethau'r Awdurdod a lle mae unrhyw adenillion ariannol naill ai'n gysylltiedig â hyfywedd ariannol y prosiect dan sylw neu fel arall yn gysylltiedig â'r prif ddiben.</p> <p>Mae Canllawiau Statudol Buddsoddiadau Awdurdodau Lleol yng Nghymru 2019 o'r farn bod benthycia cyn angen yn unig i elwa o fuddsoddi'r symiau ychwanegol a fenthycwyd yn groes i'r egwyddorion yn y fframwaith statudol. Os yw'r Awdurdod yn dewis peidio â chydymffurfio â'r egwyddor hon er mwyn buddsoddi mewn eiddo neu asedau ariannol eraill er mwyn sicrhau adenillion masnachol, yna rhaid i'r Awdurdod wneud datgeliadau ychwanegol am y rhesymau dros wneud hynny.</p>

Proses	<p>Meincnod rhwymedigaeth: Mae'r Meincnod Rhwymedigaeth yn fesur hirdymor o'r angen sylfaenol i fenthyca ar gyfer <u>pob</u> diben hirdymor, ac mae'n seiliedig ar ei raglen gyfalaf gyfredol ac ar symudiadau llif arian eraill a ragolygir.</p> <p>Mae'n offeryn i gymharu'r portffolio benthyciadau cyfredol yn erbyn yr angen cyfredol a chynlluniedig i fenthyca, o ran lefel a thymor y benthycia. Mae'n nodi a yw benthycia tymor hir (neu fuddsoddiadau tymor hir, os yw'r Awdurdod yn fuddsoddwr net) yn fwy priodol.</p> <p>Mae'r Meincnod Rhwymedigaeth yn fesur rheoli risg benthycia pwysig a bydd yn rhan o'r broses o wneud penderfyniadau er mwyn atal gorfenthyca; bydd hefyd yn rhan o drywydd archwilio'r Awdurdod sy'n cyfiawnhau penderfyniadau benthycia tymor hir.</p> <p>Er mwyn pennu gofyniad dyled blynnyddoedd i ddod neu, i'r gwrthwyneb, arian sydd ar gael ar gyfer buddsoddiad tymor hwy, bydd yr Awdurdod yn amcangyfrif ac yn mesur y Meincnod Rhwymedigaeth ar gyfer proffil aeddfedrwydd llawn y dyled. Fe'i cyflwynir fel siart o bedwar balans:</p> <ul style="list-style-type: none"> • CFR a MRP benthyciadau presennol a rhagamcanol yr Awdurdod • dyledion presennol (nid yw'n cynnwys dyled a ragwelir), • gofyniad benthyciadau net, gan ystyried adnoddau ar y fantolen • meincnod rhwymedigaeth, sydd hefyd yn ystyried lwfans hylifedd gofynnol yr Awdurdod. • gofyniad hylifedd, mae'r Meincnod Rhwymedigaeth yn cael ei ddadansoddi fel rhan o'r strategaeth rheoli trysorlys flynyddol. <p><i>Dylid cyfeirio at adrannau perthnasol Nodiadau Cyfarwyddyd Cod RhT 2021 i gael manylion am y Meincnod Rhwymedigaeth.</i></p> <p>Mae unrhyw flynyddoedd lle mae benthyciadau gwirioneddol yn llai na'r meincnod yn nodi gofyniad benthycia yn y dyfodol; mae unrhyw flynyddoedd lle mae benthyciadau gwirioneddol sy'n weddill yn fwy na'r meincnod yn cynrychioli sefyllfa orfenthyg, a fydd yn arwain at arian dros ben sydd angen ei fuddsoddi.</p> <p>Mae ein hymgyngorydd trysorlys Arlingclose yn darparu arf byw ar-lein i'r Awdurdod (gan ddefnyddio Microsoft Teams) i gynorthwyo gyda pharatoi a diweddarau'r dangosydd rheoli trysorlys pwysig hwn yn rheolaidd.</p>
Pwerau dirprwyedig ar gyfer rheoli trysorlys	Mae gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael bwerau dirprwyedig i gyflawni strategaeth yr Awdurdod ar gyfer rheoli dyledion, ariannu cyfalaf a benthycia, adneuo cronfeydd dros ben a rheoli llif arian parod yr Awdurdod.

<p>Materion i fynd i'r afael â nhw</p>	<p>Wrth arfer y pwerau hyn, bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael a'r rhai y dirprwywyd gweithgareddau'r trysorlys iddynt</p> <ul style="list-style-type: none"> • yn glir ynghylch natur a maint unrhyw risgiau cysylltiedig y gall yr Awdurdod ddod i gysylltiad â hwy a rhoi mecanweithiau effeithiol ar waith ar gyfer rheoli risg a lliniaru • yn sicr ynghylch cyfreithlondeb y penderfyniad a wnaed a bod yr awdurdod angenrheidiol i fwrw ymlaen wedi'i gael • yn sicrhau bod diwydrwydd dyladwy perthnasol wedi digwydd • yn fodlon bod y ddogfennaeth yn briodol i gyflawni amcanion yr Awdurdod, diogelu buddiannau'r Awdurdod, a chynnal trywydd archwilio effeithiol • sicrhau bod y risg credyd canfyddedig sy'n gysylltiedig â'r gwrthbartion cymeradwy yn cael ei farnu'n foddhaol a'i fod o fewn terfynau y cytunwyd arnynt • yn fodlon bod telerau unrhyw drafodion wedi cael eu gwirio'n llawn yn erbyn y farchnad, ac wedi cael eu canfod i fod yn gystadleuol • yn dilyn arfer gorau wrth weithredu'r trafodiad trysorlys <p>Amcan benthycyca: Prif amcan yr Awdurdod wrth fenthycy arian yw mabwysiadu strategaeth risg isel, gan gydbwysu costau llog isel a chael sicrwydd o'r costau hynny trwy gydol y cyfnod y mae angen cyllid. Ail nod yw sicrhau hyblygrwydd i aildrafod benthycyadau pe bai cynlluniau tymor hir yr Awdurdod yn newid.</p> <p>Wrth wneud penderfyniadau benthycy ac ariannu, bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwerthuso ffactorau economaidd a'r farchnad a allai ddylanwadu ar ddull ac amseriad unrhyw benderfyniad i ariannu • gwerthuso swm, strwythur a hyd benthycy newydd a'i amseru mewn perthynas ag anghenion benthycy arfaethedig yr Awdurdod (e.e. trwy ddefnyddio meincnod rhwymedigaeth) • ystyried rhwymedigaethau refeniw parhaus a grëwyd a'r goblygiadau ar gyfer cynlluniau a chyllidebau'r sefydliad yn y dyfodol • ystyried mathau eraill o gyllid, gan gynnwys defnyddio adnoddau refeniw, prydlesu a phartneriaethau preifat • ystyried defnyddio adnoddau mewnol a/neu'r cyfnodau mwyaf priodol i ariannu a'r proffiliau ad-dalu i'w defnyddio • lle bo'n berthnasol, monitro buddion benthycy mewnol yn rheolaidd yn erbyn y potensial ar gyfer costau ychwanegol drwy ohirio benthycy i flynyddoedd i ddod <p>Amcan buddsoddi: Amcan yr Awdurdod wrth fuddsoddi arian yw taro cydbwysedd priodol rhwng risg ac adenillion, gan leihau'r risg o golledion oherwydd diffyg dalu a'r risg o dderbyn incwm buddsoddi anaddas o isel.</p>
--	---

	<p>Wrth wneud penderfyniadau buddsoddi, bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pennu bod y buddsoddiad o fewn strategaeth yr Awdurdod a bennwyd ymlaen llaw ac yn cydymffurfio ag offerynnau (a nodir yn ARhT 4) ac unrhyw feini prawf credyd (a nodir yn ARhT 1) yn ogystal â'r risg credyd sy'n gysylltiedig â buddsoddiadau heb eu gwarantu gyda banciau a chymdeithasau adeiladu • ystyried y risgiau i gyfalaf ac adenillion a'r goblygiadau i gynlluniau a chyllidebau'r Awdurdod yn y dyfodol, gan gynnwys goblygiadau unrhyw newidiadau sy'n gysylltiedig â'r farchnad i werth y cyfalaf a fuddsoddwyd • ystyried a ellir defnyddio arian yn lle benthyca allanol • ystyried y cyfnod gorau posibl, yng ngoleuni argaeledd llif arian ac amodau cyffredinol y farchnad • ystyried cynhyrchion a thechnegau buddsoddi amgen sydd ar gael, os yw'n briodol.
Prosesau i'w dilyn	Bydd y prosesau a ddilynir yn gydnaws ag ARhT4 <i>Offerynnau, dulliau a thechnegau cymeradwy</i> .
Cofnodion i'w cadw	<p>Bydd yr Awdurdod yn cadw cofnod o'r holl benderfyniadau rheoli trysorlys, y prosesau a wnaed a'r rhesymeg dros ddod i'r penderfyniad a wnaed. Bydd y rhain yn caniatáu asesiad hanesyddol o'r penderfyniadau a wnaed a chadarnhau bod unrhyw wiriadau a mesurau diogelu yn eu lle ac yn gweithredu'n gywir.</p> <p>Bydd cofnodion electronig a phapurau gwaith yn cael eu cadw gan yr Awdurdod.</p>

ARhT4: OFFERYNNAU, DULLIAU A THECHNEGAI CYMERADWY

Egwyddor

Bydd yr Awdurdod yn ymgymryd â'i weithgareddau rheoli trysorlys drwy ddefnyddio'r offerynnau, y dulliau a'r technegau hynny a nodir yn yr atodlen i'r ddogfen hon yn unig, ac o fewn y terfynau a'r paramedrau a bennir yn ARhT1 *Rheoli Risg*.

Lle mae'r Awdurdod yn bwriadu defnyddio offerynnau deilliadol ar gyfer rheoli risgiau, bydd y rhain yn gyfyngedig i'r rhai a nodir yn ei strategaeth drysorlys flynyddol. Bydd yr Awdurdod yn ceisio cyngor priodol a bydd yn ystyried y cyngor hwnnw wrth ymrwmo i drefniadau i ddefnyddio cynhyrchion o'r fath i sicrhau ei fod yn deall y cynhyrchion hynny'n llawn.

Mae'r Awdurdod wedi adolygu ei ddisbarthiad gyda sefydliadau ariannol o dan MiFID II ac wedi nodi isod y sefydliadau hynny y mae wedi'u cofrestru â hwy fel cleient proffesiynol a'r rhai y mae ganddo gais ar y gweill i gofrestru fel cleient proffesiynol.

Atodlen

Gweithgareddau rheoli trysorlys cymeradwy	<p>Caniateir i'r Awdurdod ymgymryd â'r gweithgareddau canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Rheoli llif arian▪ Ariannu cyfalaf▪ Benthycia gan gynnwys ailstrwythuro dyledion ac ad-dalu dyledion▪ Buddsoddi gan gynnwys adbrynu buddsoddiadau▪ Bancio▪ Prydlesu▪ Rheoli'r risg sylfaenol sy'n gysylltiedig â gweithgareddau ariannu cyfalaf a chronfeydd dros ben yr Awdurdod <p>Nid yw'r rhestr uchod yn derfynol a byddai'r Awdurdod, o bryd i'w gilydd, yn ystyried offerynnau ariannol a thechnegau rheoli trysorlys newydd. Fodd bynnag, bydd yr Awdurdod yn ystyried yn ofalus a oes gan y swyddogion y sgiliau a'r profiad i nodi a rheoli'r manteision a'r risgiau sy'n gysylltiedig â defnyddio'r offerynnau/technegau cyn eu cyflawni, yn arbennig gan na fydd rhai risgiau efallai yn gwbl dryloyw nac yn dryloyw yn syth.</p>
Dulliau ariannu cyfalaf cymeradwy a mathau/ffynonellau ariannu	<ul style="list-style-type: none">• benthyciadau marchnad arian dros dro (hyd at 364 diwrnod)• gorddrafft banc• benthyciadau gan gyrff fel Banc Buddsoddi Ewrop (EIB)• Grantiau Cyfalaf gan y Llywodraeth a'r UE• Grantiau Cyfalaf a Chyfraniadau Eraill<ul style="list-style-type: none">▪ Menter Cyllid Preifat▪ Prydlesu▪ Hurbwcasu <p>Gall yr Awdurdod hefyd ddefnyddio adnoddau mewnol:</p> <ul style="list-style-type: none">• Derbyniadau Cyfalaf• Balansau Refeniw• Cronfeydd Wrth Gefn

	<p><u>Mae'r ffynonellau sydd wedi eu cymeradwyo ar gyfer benthyciadau hirdymor a thymor byr yn cynnwys</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfleuster benthycia PWLB Trysorlys EF (y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus gynt)* • Unrhyw sefydliad a gymeradwywyd ar gyfer buddsoddi • Cyrff eraill yn y sector cyhoeddus – e.e. awdurdodau lleol • Unrhyw fanc neu gymdeithas adeiladu arall sydd wedi'u hawdurdodi i weithredu yn y DU • Asiantaeth Bondiau Trefol y DU a chwmnïau diben arbennig eraill a grëwyd i gyhoeddi bondiau i awdurdodau lleol <p>* Mae Trysorlys EF wedi cyhoeddi canllawiau newydd ynghylch benthycia PWLB a fydd yn berthnasol i unrhyw fenthyciad a drefnwyd o 26 Tachwedd 2020. https://www.dmo.gov.uk/media/17136/pwlb-guidance-for-applicants.pdf</p> <p>Bydd lefel y ddyled yn gyson â'r Strategaeth Rheoli Trysorlys a'r Dangosyddion Darbodus.</p>
--	--

<p>Offerynnau buddsoddi cymeradwy y trysorlys</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn penderfynu trwy ei Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol pa offerynnau y bydd yn eu defnyddio, gan roi blaenoriaeth i ddiogelwch a hylifedd ac yna arenillion (yn y drefn honno) yr arian a fuddsoddwyd ganddo yn unol â Chanllawiau Buddsoddi Llywodraeth Cymru a gyhoeddwyd yn 2019.</p> <p>Dylai'r Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol gael ei chymeradwyo gan yr Awdurdod Tân ac Achub llawn, tra bod adolygiadau chwarterol dilynol (monitro perfformiad buddsoddi gwirioneddol) yn cael eu cymeradwyo gan y Pwyllgor Archwilio.</p> <p>Bydd yr Awdurdod yn penderfynu trwy'r AIS pa offerynnau fydd yn cael eu defnyddio'n fewnol ac a fydd yn cael eu defnyddio gan reolwyr/rheolwyrpenodedig y gronfa allanol gan gynnwys yr amlygiad uchaf ar gyfer pob categori o fuddsoddiadau amhenodol. Lle bo'n berthnasol, bydd meini prawf credyd yr Awdurdod hefyd yn berthnasol.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Adneuon gyda llywodraeth y DU, y Cyfleuster Adnau Rheoli Dyledion (DMADF), ▪ Banciau a chymdeithasau adeiladu tymor-byr diwarant (cyfrifon ar alw a chyfrifon rhoi rhybudd, adneuon, tystysgrifau adneuo) ▪ Buddsoddiadau mewn Cronfeydd y Farchnad Arian ▪ Biliau Trysorlys (dyled llywodraeth y DU sydd wedi ei dyddio'n fyr) ▪ Bondiau Llywodraeth y DU (Giltiau) <p>Bydd yr Awdurdod yn sicrhau ei fod yn cynnal y sgiliau a'r profiad angenrheidiol i werthuso'r buddion a rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig â'r offerynnau buddsoddi uchod.</p>
---	--

Buddsoddiadau nad ydynt yn rhan o weithgaredd rheoli trysorlys	Nid oes gan yr Awdurdod fuddsoddiadau nad ydynt yn rhan o weithgaredd rheoli trysorlys
Defnyddio Deilliadau	Nid yw'r Awdurdod yn defnyddio deilliadau.
Statws cleient proffesiynol MiFID II	<p>Nid yw'r Awdurdod wedi optio i fyny, gan felly gadw statws mânwerthu gan gydnabod y bydd ganddo ystod fwy cyfyngedig o offerynnau buddsoddi ariannol ond y bydd hefyd mwy o amddiffyniad rheoleiddiol o'r buddsoddiadau hynny.</p> <p>Bydd dynodiad o dan MiFID II yn cael ei gymeradwyo gan strategaeth y trysorlys ac yn cael ei adolygu'n flynyddol i sicrhau bod y dynodiad yn parhau'n briodol.</p>

ARhT5: TREFNIADAETH, EGLURDEB A GWAHANU CYFRIFOLDEBAU, A THREFNIADAU DELIO

Egwyddorion

Mae'r Awdurdod yn ystyried ei bod yn hanfodol, at ddibenion rheoli a monitro ei weithgareddau rheoli'r trysorlys yn effeithiol, ac er mwyn lleihau'r perygl o dwyll neu gamgymeriad, ac er mwyn ceisio sicrhau'r perfformiad gorau posib, bod y gweithgareddau hyn yn cael eu strwythuro a'u rheoli mewn modd cwbl integredig, a bod eglurdeb bob amser ynghylch cyfrifoldebau rheoli'r trysorlys.

Yr egwyddor a fydd yn sail i hyn yw gwahaniaethu clir rhwng y rhai y mae'r gwaith o bennu polisiau rheoli trysorlys wedi ei ymddiried iddynt a'r rhai y mae'r gwaith o weithredu a rheoli'r polisiau hyn wedi ei ymddiried iddynt, yn enwedig mewn perthynas â gweithredu a throsglwyddo arian, cofnodi a gweinyddu penderfyniadau rheoli'r trysorlys, ac archwilio ac adolygu swyddogaeth rheoli'r trysorlys.

Os a phan fydd yr Awdurdod yn bwriadu gwyro o'r egwyddorion hyn, o ganlyniad i ddiffyg adnoddau neu amgylchiadau eraill, bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn sicrhau bod y rhesymau'n cael eu hadrodd yn gywir yn unol ag **ARHT6 Gofynion Adrodd a Threfniadau Gwybodaeth Reoli**, a bod y goblygiadau'n cael eu hystyried a'u harfarnu'n briodol.

Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn sicrhau bod yna ddatganiadau ysgrifenedig clir o gyfrifoldebau pob swydd sydd yn ymwneud â rheoli trysorlys, ac o'r trefniadau cyflenwi mewn achos o absenoldeb. Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael hefyd yn sicrhau bob amser bod y rheiny sy'n ymwneud â rheoli trysorlys yn dilyn y polisiau a'r gweithdrefnau a bennir. Mae'r trefniadau presennol i'w gweld yn yr atodlen isod.

Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn sicrhau bod dogfennaeth gywir ar gyfer pob cytundeb a thrafodyn a bod gweithdrefnau ar waith ar gyfer trosglwyddo arian yn effeithiol. Mae'r trefniadau presennol i'w gweld yn yr atodlen isod.

Mae'r dirprwyaethau i'r Pennaeth Cyllid a Chaffael mewn perthynas â rheoli trysorlys wedi'u nodi yn yr atodlen isod. Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn cyflawni holl gyfrifoldebau o'r fath yn unol â datganiad polisi'r Awdurdod a'r ARhT ac, os yw'n aelod o CIPFA, â'r Safon Ymarfer Proffesiynol ar reoli trysorlys.

Atodlen

Awdurdod Tân ac Achub - cymeradwyo'r strategaeth yn flynyddol, a derbyn adroddiadau gan y Pwyllgor Archwilio ar gyfer gweithredu, lle bo hynny'n berthnasol.
Pwyllgor Archwilio - derbyn adroddiadau rheoli trysorlys, gan gynnwys y strategaeth ddrafft a'r adolygiadau chwarterol (monitro perfformiad gwirioneddol), ac argymhell gweithredu i'r Awdurdod Tân ac Achub, lle bo'n berthnasol.

Trysorydd yr Awdurdod (rhan amser) – cynghori'r PSTC a'r Pennaeth Cyllid a Chaffael ar y strategaeth rheoli trysorlys eang a chynghori Aelodau'r Awdurdod os yw adroddiadau a gweithrediad rheoli trysorlys yn gadarn ac yn briodol.
PSTC Cyllid ac Adnoddau - cymeradwyo benthycu a chymeradwyo buddsoddiadau pan fydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael neu'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael yn absennol.
Pennaeth Cyllid a Chaffael - cwblhau ceisiadau benthycu a chymeradwyo buddsoddiadau, a chwblhau taliadau banc pan fydd y Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael yn absennol. Yn yr achos hwn, mae'r PSTC yn cymeradwyo'r buddsoddiad.
Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael - cwblhau taliadau buddsoddi ar y porth bancio.
Uwch Swyddog Cyllid (Cyfrifyddu Ariannol) - cynnal amserlenni, cwblhau cyfarwyddiadau ar gyfer buddsoddiadau, sefydlu taliadau ar y porth bancio.

<p>Cyfyngiadau ar gyfrifoldebau / disgrisiwn ar lefel pwyllgor / gweithredol</p>	<p>Pwyllgor Archwilio: derbyn ac adolygu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategaeth Gyfalaf • Dangosyddion Darbodus Rheoli Trysorlys • Strategaeth Rheoli Trysorlys • Adroddiadau gweithgaredd chwarterol y trysorlys • Arferion Rheoli'r Trysorlys • Adroddiadau archwilio allanol a gweithredu ar argymhellion <p>Awdurdod Tân:</p> <ul style="list-style-type: none"> • cymeradwyo datganiad polisi rheoli trysorlys, Strategaeth rheoli trysorlys a'r Strategaeth Gyfalaf ac arferion rheoli'r trysorlys • ystyried a chymeradwyo'r gyllideb • cymeradwyo'r dewis o ddarparwyr gwasanaethau allanol
--	--

<p>Egwyddorion ac arferion sy'n ymwneud â gwahanu dyletswyddau</p>	<p>Bydd gwahanu dyletswyddau yn cael ei benderfynu gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael</p> <p>Mae gwahanu dyletswyddau yn bodoli fel a ganlyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • mae'r swyddog(ion) sy'n gyfrifol am negodi a chau cytundebau rheoli trysorlys yn gwbl ar wahân i'r swyddog sydd â chyfrifoldeb am gofnodi'r trafodion yn y llyfr arian parod a chwblhau'r gwaith cysoni sieciau a'r banc • mae'r swyddogion sy'n gyfrifol am negodi a chau cytundebau rheoli trysorlys ar wahân i swyddog(ion) sy'n awdurdodi taliadau ar y porth bancio. • rhaid i bob penderfyniad benthycu/buddsoddi gael ei awdurdodi gan y Pennaeth neu'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael <p>Yn ogystal, mae'r Awdurdod yn derbyn datganiadau banc yn ddyddiol. Mae'r rhain yn cael eu postio'n annibynnol o'r swyddogion sy'n gyfrifol am gymeradwyo gweithgareddau'r trysorlys, er mwyn sicrhau bod dyletswyddau'n cael eu gwahanu'n ddigonol.</p>
<p>Datganiad o ddyletswyddau/cyfrifoldebau pob swydd trysorlys / swydd berthnasol</p>	<p>Y Pennaeth Cyllid a Chaffael</p> <ul style="list-style-type: none"> • cyflwyno cyllidebau ac amrywiadau ar y gyllideb • argymhell cymalau, polisi rheoli trysorlys, arferion i'w cymeradwyo, adolygu'r rhain yn rheolaidd a monitro cydymffurfiaeth • pennu Dangosyddion Darbodus a'r Strategaeth Rheoli Trysorlys gan gynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol • cyflwyno adroddiadau polisi rheoli trysorlys rheolaidd • derbyn ac adolygu adroddiadau gwybodaeth reoli • adolygu perfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys a hyrwyddo adolygiadau gwerth gorau • sicrhau digonolrwydd adnoddau a sgiliau rheoli trysorlys, a'r rhaniad effeithiol o gyfrifoldebau o fewn t swyddogaeth rheoli trysorlys • sicrhau digonolrwydd archwilio mewnol a chysylltu ag archwiliadau allanol • argymhell penodi darparwyr gwasanaethau allanol • penderfynu ar benderfyniadau ariannu cyfalaf a buddsoddi tymor hir • Mae'r Pennaeth Cyllid a Chaffael wedi dirprwyo pwerau i bennu ac ymgymryd â'r math mwyaf priodol o fenthycu o'r ffynonellau cymeradwy, ac i wneud y math mwyaf priodol o fuddsoddiadau mewn offerynnau cymeradwy. • Gall y Pennaeth Cyllid a Chaffael ddirprwyo'i bŵer i fenthycu a buddsoddi i'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael.

	<p>Uwch Swyddog Cyllid (Cyfrifyddu Ariannol)</p> <ul style="list-style-type: none"> • gweithredu trafodion • cadw at bolisiâu ac arferion y cytunwyd arnynt o ddydd i ddydd • cynnal perthynas â thrydydd parffion a darparwyr gwasanaethau allanol • monitro perfformiad o ddydd i ddydd • cyflwyno adroddiadau gwybodaeth reoli i'r swyddog cyfrifol • cofnodi trafodion rheoli trysorlys yn y system rheoli trysorlys • cysoni trafodion rheoli trysorlys â'r cyfrifyfr ariannol • cofnodi/cysoni dogfennaeth gwrthbarffion
<p>Trefniadau wrth gefn adeg absenoldeb</p>	<p>Darperir gwasanaeth wrth gefn yn absenoldeb y swyddog rheoli trysorlys perthnasol gan y Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael.</p> <p>Mae'r trefniadau wrth gefn yn cael eu hadolygu o leiaf bob 6 mis, neu yn ôl yr angen.</p> <p>Mae nodiadau y weithdrefn gyflawn ar gael, gan fanylu ar y prosesau sydd eu hangen i alluogi gweithrediad y system rheoli trysorlys o ddydd i ddydd.</p>
<p>Disgrifiad o'r berthynas rhwng y prif swyddog cyllid, y swyddog monitro a'r pennaeth gwasanaeth cyflogedig.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Y Pennaeth Cyllid a Chaffael sy'n gyfrifol am redeg y swyddogaeth rheoli trysorlys. Mae'r rôl hon yn adrodd i'r Prif Swyddog Tân Cynorthwyol PSTC (Cyllid ac Adnoddau), sy'n derbyn pob adroddiad rheoli trysorlys cyn iddo gael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Archwilio. Yn ogystal, y Trysorydd rhan amser yw'r swyddog S151, a fydd yn cynghori'r PSTC a'r Penneth Cyllid ar y strategaeth rheoli trysorlys eang ac yn tafod yr adroddiadau rheoli'r trysorlys gyda'r PSTC. • Naill ai'r Trysorydd neu'r PSTC sy'n cyflwyno'r adroddiadau i'r Pwyllgor Archwilio a'r Awdurdod Tân.

Delio

<p>Swyddogion awdurdodedig</p>	<p>Swyddog â chyfrifoldeb am benderfyniadau benthycyca/buddsoddi</p> <p>Gweithgaredd benthycyca:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PSTC (Cyllid ac Adnoddau) • Pennaeth Cyllid a Chaffael <p>Gweithgaredd benthycyca i eraill:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nid oes unrhyw weithgaredd benthycyca i eraill <p>Awdurdodi taliadau ar gyfer benthycyca/benthycyca i eraill:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pennaeth Cyllid a Chaffael • Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael <p>Buddsoddiadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PSTC (Cyllid ac Adnoddau) • Pennaeth Cyllid a Chaffael <p>Cofnodi trafodion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uwch Swyddog Cyllid (Cyfrifyddu Ariannol)
<p>Trothwyon delio</p>	<p>Buddsoddiadau a Reolir yn Fewnol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • yr uchafswm ar gyfer unrhyw un trafodiad buddsoddi yw £5 miliwn (yn amodol ar y trothwyon benthycyca a nodir yn Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol yr Awdurdod.)
<p>Cyfleuster benthycyca y Bwrdd Benthyciadau Gwaith Cyhoeddus (PWLb) – telerau ac amodau</p>	<p>Mae'r trefniadau benthycyca ar gyfer benthyciadau PWLB yn cael eu darparu gan Drysorlys EF. https://www.dmo.gov.uk/responsibilities/local-authority-lending/lending-arrangements/</p> <p>Mae Trysorlys EF wedi cyhoeddi canllawiau newydd ynghylch benthycyca PWLB sy'n berthnasol i unrhyw fenthyciad a drefnwyd o 26 Tachwedd 2020. Diweddarwyd y canllawiau hyn ar 12 Mai 2022, gan fewnosod paragraffau newydd 12 -17. https://www.dmo.gov.uk/media/zuxnuyir/pwlb-guidance-for-applicants-may-2022.pdf</p> <p>Mae'r telerau a'r broses ymgeisio bresennol yng Nghylchlythyr Gweithredol 163, sy'n berthnasol i fenthyciadau a drefnwyd ers 21/10/21.</p> <ol style="list-style-type: none"> Cwblheir ceisiadau gan ddefnyddio templed electronig PWLB. Yn ogystal â manylion y benthyciad, mae'r ffurflen yn cynnwys cwestiynau cymhwyso i'w cyflwyno yn ystod oriau gweithredol PWLB (0930-1615). Derbynnir llythyr Cadarnhau Benthyciad Amodol Mae'r cais am fenthyciad yn amodol ar adolygiad gan Drysorlys EF. Os na chodir unrhyw ymholiadau/gwrthwynebiadau erbyn y dyddiad masnachu + 4, gwneir taliad y benthyciad ar ddyddiad masnachu + 5. <p>Bydd unrhyw newidiadau i dermau PWLB fel y'u dogfennwyd mewn cylchlythrau dilynol yn cael eu cyfleu i'r holl swyddogion perthnasol yn y Tim Cyllid.</p>

Delwyr awdurdodedig PWLB	<p>Y delwyr sydd wedi'u hawdurdodi i drafod gyda'r PWLB yw: <i>PSTC (Cyllid ac Adnoddau)</i> <i>Pennaeth Cyllid a Chaffael</i></p> <p>Darperir rhestr gyflawn o swyddogion sydd wedi'u hawdurdodi i drafod â'r PWLB, ac unrhyw newidiadau iddi, i'r PWLB gan ddefnyddio'r ffurflen diwygio trefniadau awdurdodi sydd ar gael ar y wefan.</p>
Llwyfannau / pyrth delio	Safle PWLB
Rhestr o froceriaid cymeradwy	Yr unig froceriaid a ddefnyddir ar hyn o bryd gan yr Awdurdod yw Tradition, oherwydd y gostyngiad mewn benthyciadau tymor byr
Polisi ar wasanaethau broceriaid	Polisi'r Awdurdod yw defnyddio'r gwasanaethau rhwng o leiaf dau frocer. Bydd yr Awdurdod yn rhannu busnes rhyngddynt er mwyn osgoi dibynnu ar wasanaethau unrhyw un brocer.
Polisi ar recordio sgysiau	<p>Nid yw'r Awdurdod yn recordio'r sgysiau gyda broceriaid.</p> <p>Nid yw sgysiau gyda broceriaid yn cael eu tapio gan y broceriaid.</p>
Arferion delio uniongyrchol	<p>Cynhelir delio uniongyrchol â sefydliadau a'u nodi yn yr Atodlen Weithredol yn ddarostyngedig i therfynau gwrthbartïon ac aeddfedrwydd a therfynau delio.</p> <p>Cyn ymgymryd â delio uniongyrchol, bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod pob gwrthbarti wedi cael rhestr yr Awdurdod o ddelwyr awdurdodedig a Gweithdrefnau Setliad Safonol yr Awdurdod.</p>
Delio rhwng awdurdodau	<p>Mae'r Awdurdod hefyd yn delio ag awdurdodau lleol eraill i fenthg arian at ddibenion rheoli trysorlys.</p> <p>Yn ogystal â thrafodion a gynhelir trwy froceriaid, gellir cynnal trafodion trwy blatfform gweithredu iDealTrade Arlingclose.</p> <p>Bydd cofnod o bob dêl, ynghyd â'u telerau penodol, yn cael ei gynnal gan yr Awdurdod.</p>
Profforma Tocyn Trafodiad	Bydd trafodion yn cael eu cofnodi yn unol â'r profforma tocyn trafodiad a gyflenwir gan y brocer / banc / DMO.
Gweithdrefnau trosglwyddo setliadau	<ul style="list-style-type: none"> • bydd setliadau yn cael eu gwneud drwy drosglwyddiad banc • mae holl daliadau banc sy'n ymwneud â thrafodion setliadau angen awdurdodiad gan y Pennaeth neu'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael. • Os na chaiff ei setlo drwy ddebyd uniongyrchol, mae'r manylion yn cael eu mewnbynnu ar y porth bancio.

<p>Gofynion o ran dogfennaeth</p>	<p>Ar gyfer pob trafodiad a wnaed, dylid paratoi cofnod gan roi manylion y deliwr, swm, cyfnod, gwrthbarti, cyfradd llog, dyddiad delio, dyddiad(au) talu, brocer.</p> <p>Buddsoddiadau</p> <ul style="list-style-type: none"> • e-bost gan swyddog perthnasol yn gofyn am y buddsoddiad • cadarnhad gan y brocer/banc • cadarnhad gan y gwrthbarti <p>Benthyciadau:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tocyn trafodiad gyda llofnod i gytuno ar y benthyciad • cadarnhad gan y brocer a gwrthbarti'r farchnad • cadarnhad gan PWLB
<p>Trefniadau ynghylch rheoli rhestrau gwrthbarfion</p>	<p>Y Pennaeth Cyllid a Chaffael sy'n gyfrifol am gynnal briff gwylio ynghylch gwrthbarfion. Mae gwybodaeth am sgoriau credyd gwrthbarfion yn cael ei derbyn gan Ymgynghorwyr Trysorlys Arlingclose a chaiff ei monitro fel mater o drefn.</p>

ARhT6: GOFYNION ADRODD A THREFNIADAU GWYBODAETH REOLI

EGWYDDORION

Bydd yr Awdurdod yn sicrhau bod adroddiadau rheolaidd yn cael eu paratoi a'u hystyried ar weithredu ei bolisiau rheoli trysorlys; ar effeithiau penderfyniadau a wneir a thrafodion a gyflawnir wrth fynd ar drywydd y polisiau hynny; ar oblygiadau newidiadau, yn benodol o ran cyllideb, yn deillio o ffactorau rheoleiddio, economaidd, marchnad neu eraill sy'n effeithio ar ei weithgareddau rheoli trysorlys; a pherfformiad swyddogaeth rheoli trysorlys.

Bydd yr Awdurdod Tân ac Achub llawn yn derbyn, o leiaf:

- Adroddiad blynyddol ar y strategaeth a'r cynllun ar gyfer y flwyddyn i ddod

Bydd y Pwyllgor Archwilio, y dirprwyir rhai cyfrifoldebau'r trysorlys iddo, yn derbyn:

- Adroddiadau monitro chwarterol ar weithgareddau a risgiau rheoli trysorlys, ac
- Adroddiad blynyddol ar berfformiad y swyddogaeth rheoli trysorlys, effeithiau'r penderfyniadau a wnaed a'r trafodion a wnaed yn y flwyddyn ddiwethaf, ac ar unrhyw achosion o ddiffyg cydymffurfiaeth â'r datganiad ar bolisi rheoli trysorlys ac ARhT y sefydliad.

Bydd y Pwyllgor Archwilio yn gyfrifol am graffu ar bolisiau ac arferion rheoli'r trysorlys.

Bydd yr Awdurdod yn rhoi gwybod am ddangosyddion rheoli trysorlys sy'n ofynnol gan reoleiddio fel y manylir yn nodiadau cyfarwyddyd sector-benodol Cod Rheoli'r Trysorlys.

Mae'r trefniadau presennol a ffurf yr adroddiadau hyn wedi'u hamlinellu isod.

Atodlen

Cymalau i'w mabwysiadu fel rhan o Reolau Sefydlog yr Awdurdod	Mae'r cymalau a argymhellir i'w mabwysiadu fel rhan o reolau sefydlog, rheoliadau ariannol neu ddogfennau polisi ffurfiol eraill yr Awdurdod yn Adran 5 Cod Rheoli'r Trysorlys 2021.
Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys	Mae'r Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys yn ddogfen fer sy'n diffinio polisiau ac amcanion gweithgareddau rheoli trysorlys yr Awdurdod. Darperir y testun a argymhellir i'w fabwysiadu gan CIPFA yn Adran 6 Cod Rheoli Trysorlys 2021. Mae'r Datganiad Polisi Rheoli Trysorlys yn cael ei fabwysiadu gan yr Awdurdod Tân ac Achub

<p>Dangosyddion Darbodus</p>	<p>Bydd yr Awdurdod yn cwmpasu'r Dangosyddion Darbodus yn ei ddogfennau strategol <u>blynyddol</u> a bennir cyn dechrau pob blwyddyn ariannol:</p> <table border="1" data-bbox="411 331 1390 696"> <tr> <td data-bbox="411 331 933 696"> <p>Strategaeth Gyfalaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwariant cyfalaf • Gofyniad Ariannu Cyfalaf (CFR) • Terfyn Awdurdodedig a'r Ffin weithredol • Dyled gros a'r CFR • Costau cyllido i'r llif refeniw net • Incwm net o fuddsoddiadau masnachol a gwasanaeth i'r llif refeniw net </td> <td data-bbox="938 331 1390 696"> <p>Strategaeth Rheoli'r Trysorlys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meincnod rhwymedigaeth • Strwythur aeddfedrwydd benthyciadau • Buddsoddiadau rheoli trysorlys hirdymor </td> </tr> </table> <p>Mae Nodiadau Cyfarwyddyd Cod Darbodus 2021 yn cynnwys dangosyddion ar gyfer Fforddiadwyedd a Darbodruswydd (tudalennau 41-61). Mae Nodiadau Cyfarwyddyd Cod Rheoli Trysorlys 2021 yn cynnwys dangosyddion trysorlys (tudalennau 15-24). Mae diffiniadau CIPFA yn cael eu croesgyfeirio at y Codau priodol.</p>	<p>Strategaeth Gyfalaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwariant cyfalaf • Gofyniad Ariannu Cyfalaf (CFR) • Terfyn Awdurdodedig a'r Ffin weithredol • Dyled gros a'r CFR • Costau cyllido i'r llif refeniw net • Incwm net o fuddsoddiadau masnachol a gwasanaeth i'r llif refeniw net 	<p>Strategaeth Rheoli'r Trysorlys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meincnod rhwymedigaeth • Strwythur aeddfedrwydd benthyciadau • Buddsoddiadau rheoli trysorlys hirdymor
<p>Strategaeth Gyfalaf</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwariant cyfalaf • Gofyniad Ariannu Cyfalaf (CFR) • Terfyn Awdurdodedig a'r Ffin weithredol • Dyled gros a'r CFR • Costau cyllido i'r llif refeniw net • Incwm net o fuddsoddiadau masnachol a gwasanaeth i'r llif refeniw net 	<p>Strategaeth Rheoli'r Trysorlys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meincnod rhwymedigaeth • Strwythur aeddfedrwydd benthyciadau • Buddsoddiadau rheoli trysorlys hirdymor 		
<p>Strategaeth Gyfalaf</p>	<p>Mae'r ddogfen hon, sy'n cael ei chymeradwyo gan yr Awdurdod Tân <u>yn flynyddol cyn dechrau pob blwyddyn ariannol</u>, yn rhoi trosolwg lefel uchel o'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) y ffordd y mae gwariant cyfalaf, ariannu cyfalaf a gweithgarwch rheoli trysorlys yn cyfrannu at ddarparu gwasanaethau, (ii) sut gaiff y risg cysylltiedig ei reoli a (iii) goblygiadau ar gyfer cynaliadwyedd ariannol yn y dyfodol. <p>Mae'n cael ei deilwra i amgylchiadau'r Awdurdod ac yn ymdrin â :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gwariant cyfalaf, sut gaiff ei ariannu, y broses lywodraethu, strategaeth ariannu tymor hir, rheoli asedau, gofynion cynnal a chadw, gwarediadau wedi'u cynllunio a chyfyngiadau ariannu - Dyled, benthycia, MRP, buddsoddiadau; strategaeth fenthycia, strategaeth fuddsoddi'r trysorlys - Buddsoddiadau at ddibenion gwasanaeth, sut gânt eu rheoli o ran risg a'u trefniadau llywodraethu - Gweithgareddau masnachol, buddsoddiadau at ddibenion masnachol, sut gânt eu rheoli o ran risg a'u trefniadau llywodraethu - Rhwymedigaethau hirdymor eraill, fel gwarantau ariannol a'u trefniadau llywodraethu - Dangosyddion darbodus - Goblygiadau'r Gyllideb Refeniw - Gwybodaeth a sgiliau, a chadarnhad bod y rhain yn gymesur ag awydd yr awdurdod am risg a'i weithgareddau <p>Mae CIPFA wedi rhoi manylion am y Strategaeth Gyfalaf yng Nghod Darbodus 2021 (Adran 5, tudalennau 17-19) ac yn y Nodiadau Cyfarwyddyd Cod Darbodus 2021 (tudalennau 21-33 yn ogystal â rhestr wirio yn Atodiad A).</p>		

	<p>Mae'r PSTC (Cyllid ac Adnoddau) a'r Trysorydd yn adrodd yn benodol ar y fforddiadwyedd a'r risg sy'n gysylltiedig â'r Strategaeth Gyfalaf ac a ydynt yn fodlon bod y rhaglen gyfalaf arfaethedig yn ddarbodus, fforddiadwy a chynaliadwy, gydag esboniad o sut y daethpwyd i'r casgliad.</p> <p>Mae'r PSTC (Cyllid ac Adnoddau) a'r Trysorydd hefyd yn sicrhau, lle bo angen gwybodaeth fanwl, y bydd ar gael mewn fformat i annog ymgysylltu gweithredol ac, os oes angen, unrhyw anghenion hyfforddi cysylltiedig i aelodau.</p>
Strategaeth Rheoli Trysorlys	<p>Mae'r ddogfen hon, sy'n cael ei chymeradwyo gan yr Awdurdod Tân yn flynyddol cyn dechrau pob blwyddyn ariannol, yn ymdrin â'r canlynol -</p> <p>Cyd-destun Allanol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cefndir economaidd; - Rhagolwg credyd; - Rhagolwg cyfraddau llog <p>Cyd-destun lleol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Crynodeb a rhagolwg o'r fantolen ac esboniad o'r symudiadau - Meincnod rhwymedigaeth - Sefyllfa portffolio buddsoddiadau a dyledion presennol - Strategaeth fenthyca yr Awdurdod; ffynonellau benthyca cymeradwy a ffynonellau eraill o gyllid dyled; - Strategaeth Buddsoddi Trysorlys yr Awdurdod, polisi ESG ar gyfer buddsoddiadau, offerynnau buddsoddi cymeradwy, gwrthbarfion a therfynau amser/ariannol; isafswm statws credyd (lle bo hynny'n berthnasol) ac asesiad risg; - Dangosyddion darbodus rheoli trysorlys - Materion cysylltiedig - e.e. defnydd o ddeilliadau ariannol - Statws MiFID II - Goblygiadau ariannol y strategaeth - Atodiad: Gofynion ychwanegol Llywodraeth Cymru
Adroddiadau Gweithgareddau y Trysorlys	<p>Bydd Adroddiad Alldro Blynyddol y Trysorlys yn cael ei baratoi gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael cyn gynted ag y bo'n ymarferol ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol. Mae'n ymdrin â gweithgarwch y trysorlys a gyflawnir yn erbyn y rhagolygon a chefnidir economaidd a chyfraddau llog cyffredinol ar gyfer y flwyddyn ariannol lawn.</p> <p>Mae'r adroddiad blynyddol hwn yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gweithgareddau benthyca a buddsoddi a wneir gan gynnwys blaen drafodion y cytunwyd arnynt a'u heffeithiau refferiw (cyfredol) - adroddiad o benderfyniadau trysorlys sylweddol a wnaed yn ystod y flwyddyn - goblygiadau o ran risg unrhyw benderfyniadau a wnaed a thrafodion a gyflawnwyd - cydymffurfiaeth â pholisïau/arferion cytunedig ac ar ofynion statudol/rheoleiddiol - adroddiad ar gydymffurfio ag argymhellion Cod Rheoli Trysorlys CIPFA - monitro dangosyddion rheoli trysorlys ar gyfer awdurdodau lleol - hyfforddiant / DPP a gynhaliwyd gan swyddogion y trysorlys.

	<p>Bydd Adroddiad Aldro Chwarterol y Trysorlys yn cael ei baratoi gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael, ac yn adrodd ar weithgareddau rheoli trysorlys ar gyfer pob chwarter o'r flwyddyn ariannol. Mae'n ymdrin â gweithgarwch y trysorlys a gyflawnir yn erbyn y rhagolygon a chefnidir economaidd a chyfraddau llog cyffredinol ar gyfer y cyfnod perthnasol.</p> <p>Mae'r adolygiad chwarterol hwn yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> - gweithgareddau benthyca a buddsoddi a wneir gan gynnwys blaen drafodion y cytunwyd arnynt - adroddiad o benderfyniadau trysorlys sylweddol - gwyradau (os o gwbl) o'r polisiâu / arferion y cytunwyd arnynt; - adroddiad perfformiad interim - monitro dangosyddion rheoli trysorlys - rhagolwg ar gyfer gweddill y flwyddyn ariannol <p>Cyflwynir y ddau adroddiad i'r Pwyllgor Archwilio sy'n gyfrifol am graffu ar bolisiâu, arferion a gweithgareddau rheoli trysorlys. Lle bo'n berthnasol, gall y Pwyllgor Archwilio argymhell camau gweithredu i'r Awdurdod Tân.</p>
--	--

ARh7: TREFNIADAU CYLLIDEBU, CYFRIFYDDU AC ARCHWILIO

Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn paratoi - a bydd yr Awdurdod yn cymeradwyo ac, os bydd angen, o bryd i'w gilydd, yn diwygio - cyllideb flynyddol ar gyfer rheoli trysorlys, a fydd yn dwyn ynghyd yr holl gostau sy'n gysylltiedig â rhedeg y swyddogaeth rheoli trysorlys, ynghyd ag incwm cysylltiedig. Bydd y materion sydd i'w cynnwys yn y gyllideb yn cynnwys, o leiaf, y rhai sy'n ofynnol trwy statud neu reoliad, ynghyd â gwybodaeth a fydd yn dangos cydymffurfiaeth ag ARhT1 Rheoli Risg, ARhT2 Mesur Perfformiad ac ARhT4 Offerynnau, dulliau a thechnegau cymeradwy.

Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn arfer rheolaeth effeithiol dros y gyllideb hon, ac yn argymhell unrhyw newidiadau gofynnol, ac yn adrodd arnynt, yn unol ag ARhT6 Gofynion Adrodd a Threfniadau Gwybodaeth Reoli.

Bydd yr Awdurdod yn rhoi cyfrif am ei weithgareddau rheoli trysorlys, am y penderfyniadau a wnaed a'r trafodion a weithredwyd, yn unol â'r arferion a'r safonau cyfrifyddu priodol, ac â'r gofynion statudol a rheoleiddiol sydd mewn grym ar y pryd.

Atodlen

<p>Gofynion statudol/rheoleiddiol</p>	<p><i>Gofyniad Cyllideb Gytbwys:</i> Mae Rhan 1 o Ddeddf Cyllid Llywodraeth Leol 1992 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod gyfrifo ei ofyniad cyllidebol ar gyfer pob blwyddyn ariannol gan gynnwys, ymhlith agweddau eraill:</p> <p>(a) y gwariant yr amcangyfrifir yr eir iddo yn y flwyddyn wrth gyflawni ei swyddogaethau ac a delir gan gyfrif refeniw, a</p> <p>(b) costau refeniw sy'n deillio o benderfyniadau ariannu cyfalaf</p> <p>Mae'r Ddeddf yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod osod digon o dreth gyngor i dalu am wariant ar ôl ystyried ffynonellau incwm eraill.</p>
<p>Arferion a safonau cyfrifyddu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 a gwelliannau a wnaed wedyn ▪ Rheoliadau Awdurdodau Lleol (Cyllid Cyfalaf a Chyfrifyddu) (Cymru) 2003 a gwelliannau a wnaed wedyn ▪ Llywodraeth Cymru Canllawiau statudol ar Ddarpariaeth Isafswm Refeniw (Argraffiad 2018) ▪ CIPFA/LASAAC Cod Ymarfer ar Gyfrifyddu Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig (Argraffiad 2022/23) ▪ Bwletinau CIPFA perthnasol ▪ IFRS 7 Offerynnau Ariannol: Datgeliadau ▪ IFRS 9 Offerynnau Ariannol ▪ IAS 23 Costau Benthycu ▪ IAS 32 Offerynnau Ariannol: Cyflwyniad ▪ IPSAS 28 Offerynnau Ariannol: Cyflwyniad ▪ IPSAS 30 Offerynnau Ariannol: Datgeliadau ▪ IPSAS 41 Offerynnau Ariannol:
<p>Datganiadau Ariannol</p>	<p>Mae'r Datganiadau Ariannol yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Adroddiad Naratif ▪ Cyfrifoldebau ar gyfer y Datganiad Cyfrifon ▪ Datganiad Llywodraethu Blyneddol ▪ Datganiad Incwm a Gwariant Cynhwysfawr ▪ Datganiad Symudiad mewn Cronfeydd ▪ Y Fantolen ▪ Datganiad Llif Arian Parod ▪ Nodiadau i'r Datganiadau Ariannol
<p>Ffurff cyfrifon yr Awdurdod</p>	<p>Mae ffurf bresennol cyfrifon yr Awdurdod ar gael ar wefan ATAGC – tudalen ariannol.</p>

<p>Datgeliadau'n ymwneud â rheoli trysorlys</p>	<p>Mae nodiadau i'r Datganiad Cyfrifon blynyddol yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Offerynnau Ariannol – Asedau Ariannol, Rhwymedigaethau Ariannol; Incwm, Gwariant, Enillion a Cholledion ar Offerynnau Ariannol • Gwerth Teg Asedau a Rhwymedigaethau Ariannol • Natur a Maint y Risgiau sy'n Deillio o Offerynnau Ariannol: Risg Credyd, Risg Hylifedd, Ailgyllido a Risg Aeddfedrwydd, Risgiau i'r Farchnad <p>Mae ymgynghorydd trysorlys yr Awdurdod, Arlingclose, yn darparu templed ar gyfer yr uchod bob blwyddyn.</p> <p>Bydd yr Awdurdod yn dyfarnu ar lefel y manylion sydd i'w datgelu am offerynnau ariannol penodol, gan ystyried arwyddocâd cymharol yr offerynnau hynny.</p> <p>Er mwyn i'r wybodaeth fod yn ddealladwy, ni ddylai gwybodaeth berthnasol gael ei chuddio gan wybodaeth amherthnasol neu drwy gydgasglu eitemau perthnasol sydd â gwahanol natur neu swyddogaethau.</p>
<p>Archwilio Mewnol ac Allanol.</p>	<p>Yn gyffredinol, mae Archwilio Mewnol yn cynnal adolygiad blynyddol o'r swyddogaeth rheoli trysorlys.</p> <p>Bydd yr archwilyr mewnol ac allanol yn cael mynediad at wybodaeth/dogfennaeth rheoli trysorlys fel sy'n ofynnol ganddynt.</p>
<p>Rhestr o'r wybodaeth y bydd archwilyr allanol yn gofyn amdani</p>	<p>Gofynnir am y wybodaeth ganlynol* gan yr archwilydd allanol a dylid ei ystyried hyn yn gais cychwynnol am wybodaeth. Fel arfer, caiff ei ddilyn gan waith profi archwilio manylach sy'n aml yn gofyn am ragor o wybodaeth a/neu esboniadau gan swyddogion yr Awdurdod.</p> <p>*Mae gwybodaeth yn y cyd-destun hwn yn cynnwys dogfennau a gynhyrchir yn fewnol gan gynnwys dogfennau o System Rheoli Trysorlys yr Awdurdod, dogfennau a gynhyrchir yn allanol, arsylwi arferion rheoli'r trysorlys sy'n cefnogi ac yn egluro gweithrediad a gweithgareddau'r swyddogaeth rheoli trysorlys.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Penderfynu ar Derfyn Benthycia Fforddiadwy o dan Adran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol 2003 ▪ Dangosyddion Darbodus ▪ Y Strategaeth Rheoli Trysorlys gan gynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol <p><u>Benthycia allanol</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Benthyciadau newydd a fenthycwyd yn ystod y flwyddyn: Tystysgrifau / dogfennaeth PWLB mewn perthynas â benthyciadau marchnad a fenthycwyd (gan gynnwys copi o gytundebau, atodlen ymrwymadau) • Manylion ynghylch dyddiadau aeddfedu benthyciadau

	<ul style="list-style-type: none"> • Cydymffurfiaeth ag arfer cyfrifyddu priodol, rheoliadau a phenderfyniadau ar gyfer amorteiddio premiymau a gostyngiadau sy'n codi ar fenthyciadau a ailstrwythurwyd yn ystod y flwyddyn a'r blynyddoedd blaenorol. • Dadansoddiad o'r benthyciadau sy'n ddyledus ar ddiwedd y flwyddyn gan gynnwys dadansoddiad o aeddfedrwydd • Dadansoddiad o fenthycia rhwng tymor hir a thymor byr • Costau rheoli ac ariannu dyledion <ul style="list-style-type: none"> ▪ cyfrifo (i) llog a dalwyd (ii) llog cronedig ▪ llog a dalwyd • Cyfrifiadau MRP a dadansoddiad o symudiad yn y CFR. • Sefyllfa o ran gorddrafft banc. • Costau'n ymwneud â broceriaeth, comisiynau a thrafodion <p><u>Buddsoddiadau</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Trafodion buddsoddi yn ystod y flwyddyn gan gynnwys unrhyw gostau cysylltiedig â thrafodion • Balansau arian parod a banc ar ddiwedd y flwyddyn • Buddsoddiadau tymor byr ar ddiwedd y flwyddyn • Buddsoddiadau tymor hir ar ddiwedd y flwyddyn (gan gynnwys buddsoddiadau mewn cymdeithion a mentrau ar y cyd) yn ôl math o asedau, gan gynnwys enillion neu golledion heb eu gwireddu ar ddiwedd y flwyddyn • Cyfrifo (i) llog a dderbyniwyd (ii) llog cronedig • Llog gwirioneddol a dderbyniwyd • Tystiolaeth o fodolaeth buddsoddiadau a'u teitlau (datganiadau diwedd mis / diwedd chwarter) <p><u>Llif Arian</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cysoni'r symudiad mewn arian parod i'r symudiad yn y ddyled net • Arian sy'n llifo i mewn ac allan (mewn perthynas ag ariannu tymor hir) • Arian sy'n llifo i mewn ac allan (mewn perthynas â phrynu/gwerthu buddsoddiadau tymor hir) • Cynnydd/gostyngiad net yn y (i) benthyciadau tymor byr, (ii) adneuon tymor byr, (iii) ffynonellau hylifol eraill. <p><u>Arall</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Manylion digwyddiadau perthnasol (cysylltiedig â'r trysorlys) ar ôl dyddiad y fantolen heb eu hadlewyrchu yn y datganiadau ariannol. • Taliadau cynghorwyr/ymgynghorwyr allanol
Dangosyddion Darbodus	<p>Rhaid ystyried dangosyddion rheoli trysorlys ynghyd â dangosyddion yn y Cod Darbodus fel rhan o'r broses o gymeradwyo'r gyllideb.</p> <p>Bydd monitro dangosyddion rheoli trysorlys yn cael eu hadrodd bob chwarter (ynghyd â'r dangosyddion darbodus eraill) fel rhan o fonitro refferiw a chyfalaf cyffredinol yr Awdurdod.</p>

<p>Cydymffurfiaeth â Chod Rheoli Trysorlys CIPFA a Chodau Darbodus</p>	<p>Efallai y bydd archwilwyr angen tystiolaeth/arddangosiad o gydymffurfiaeth â pholisiau a strategaeth rheoli trysorlys allanol a mewnol.</p> <p>Efallai y bydd disgwyl iddynt hefyd holi a yw'r Cod Rheoli Trysorlys wedi'i fabwysiadu ac a yw ei egwyddorion a'i argymhellion wedi'u gweithredu a'u dilyn.</p> <p>Dylid dwyn unrhyw achos difrifol o dorri argymhellion y Cod Rheoli Trysorlys neu Ddangosyddion Darbodus i sylw'r archwilydd allanol.</p>
<p>Costau rheoli trysorlys</p>	<p>Mae'r gyllideb ar gyfer rheoli trysorlys yn rhan o ganolfannau cost Cyllid a Chaffael ac Ariannu Cyfalaf ac mae'n cynnwys</p> <ul style="list-style-type: none"> • niferoedd staff a chostau cysylltiedig • costau eiddo a chostau gweinyddol eraill • llog ac incwm buddsoddi arall • costau dyledion a chostau ariannu eraill (neu daliadau am ddefnyddio asedau) • taliadau banc a gorddrafft • costau'n ymwneud â broceriaeth, comisiynau a thrafodion • taliadau cynghorwyr/ymgyngorwyr allanol.

ARhT8: RHEOLI ARIAN PAROD A LLIF ARIAN

Oni bai bod gofynion statudol neu reoleiddiol yn mynnu'n wahanol, bydd yr holl arian sydd yn nwylo'r Awdurdod yn cael ei reoli gan y Pennaeth Cyllid a Chaffael, a bydd yn cael ei gydgasglu at ddibenion rheoli llif arian a buddsoddiadau. Bydd rhagamcanion o'r llif arian parod yn cael eu paratoi'n rheolaidd ac yn amserol, a bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn sicrhau bod y rhain yn ddigonol at ddibenion monitro cydymffurfiaeth ag **ARhT1[2] Rheoli Risg Hylifedd**, ac at y diben o nodi anghenion benthycu yn y dyfodol (gan ddefnyddio meincnod rhwymedigaeth lle bo hynny'n briodol). Mae'r trefniadau presennol ar gyfer paratoi rhagamcanion llif arian a'u ffurf wedi'u nodi yn yr atodlen isod.

Atodlen

Trefniadau ar gyfer paratoi/cyflwyno datganiadau llif arian parod	<p>Bydd rhagolygon llif arian yn cael eu gweld dros orwelion amser <u>3 blynedd</u> a byddant yn cael eu defnyddio i lunio strategaeth benthycu a buddsoddi'r Awdurdod drwy nodi cyfnodau o brinder neu ormodedd o arian parod.</p> <p>Mae'r rhagolygon a'r datganiadau llif arian yn cael eu cynnal ar lefel weithredol.</p> <p>Caiff model amlinelliad llif arian tymor canolig ei baratoi fel rhan o'r broses gyllideb, gyda rhagamcanion ar gyfer <u>3</u> blynedd ychwanegol. Mae'n crynhoi'n fanwl ac yn edrych yn bennaf ar lifoedd arian sy'n deillio o'r rhaglen gyfalaf, y gofyniad ariannu cyfalaf yn ystod y flwyddyn, ad-daliadau benthyciadau wedi'u trefnu a dyddiadau aeddfedu buddsoddiadau tymor hir, a symudiadau disgwylidig mewn cronfeydd wrth gefn.</p> <p>Caiff llif arian blynyddol manwl ei baratoi ar gyfer y flwyddyn ariannol unwaith y bydd y gyllideb ar gyfer y flwyddyn i ddod wedi'i chytuno, a chaiff ei fonitro a'i ddiweddarau'n wythnosol. Mae'n nodi'r symiau mawr sy'n llifo i mewn ac allan fesul mis.</p> <p>Caiff ei baratoi gan ddefnyddio'r gyllideb refeniw a'r rhaglen gyfalaf y cytunwyd arni ar gyfer y flwyddyn ariannol ac mae'n seiliedig ar y wybodaeth a gafwyd o adrannau gwasanaeth amrywiol yr Awdurdod sy'n ysgwyddo'r gwariant/derbyn yr incwm a gellir ei ategu gan y profiad o flynyddoedd blaenorol.</p> <p>Mae llifoedd arian dyddiol yn dangos rhagolygon a symudiadau arian parod wedi'u cynllunio yn ddyddiol, gan gynnwys paru arian sy'n llifo i mewn a thaliadau hysbys. Caiff hyn ei gofnodi ar daenleni Excel.</p>
---	--

<p>Meincnod Rhwymedigaeth:</p>	<p>Mae'r Meincnod Rwymedigaeth yn cynorthwyo i sefydlu a yw'r Awdurdod yn debygol o fod yn fenthyciwr tymor hir neu'n fuddsoddwr tymor hir yn y dyfodol, ac yn cynrychioli amcangyfrif o swm cronol y benthycia allanol y mae'n rhaid i'r Awdurdod ei gynnal er mwyn ariannu ei gynlluniau cyfalaf a refeniw presennol, gan gadw buddsoddiadau'r trysorlys ar y lefel isaf i reoli llif arian o ddydd i ddydd.</p> <p>Bydd y Meincnod Rwymedigaeth yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd drwy'r flwyddyn gan yr Awdurdod gyda datblygiadau a/neu newidiadau amseru yn y rhaglen gyfalaf yn ogystal â newidiadau i adnoddau ar y fantolen.</p> <p>Gweler ARhT 5 am fwy o wybodaeth am ei ddefnydd.</p>
<p>Cynnwys ac amllder cyllidebau llif arian parod</p>	<p>Mae'r model llif arian blynyddol manwl yn cynnwys y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> • incwm refeniw a gwariant yn seiliedig ar y gyllideb, • proffil o incwm cyfalaf a gwariant proffil yn unol â'r rhaglen gyfalaf, • proffil o gyllid grant. <p>Gweithgareddau refeniw</p> <p><u>Mewnloedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ardollau o Gyngorau ▪ Grantiau'r llywodraeth a dderbyniwyd ▪ Arian parod am nwyddau a gwasanaethau ▪ Derbynebau arian parod gweithredu eraill <p><u>All-lifoedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Cyflogau a thaliadau ar ran gweithwyr ▪ Taliadau arian parod gweithredu ▪ Taliadau pensiwn Diffoddwyr Tân <p>Gweithgareddau cyfalaf gan gynnwys ariannu</p> <p><u>Mewnloedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Grantiau cyfalaf a dderbyniwyd ▪ Gwerthu asedau sefydlog ▪ Derbyniadau arian cyfalaf eraill <p><u>All-lifoedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Prynu asedau sefydlog ▪ Taliadau arian cyfalaf eraill <p>Ariannu, gwasanaethu cyllid/enillion ar fuddsoddiadau</p> <p><u>Mewnloedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Benthyciadau tymor hir newydd a godwyd ▪ Benthyciadau tymor byr newydd a godwyd ▪ Llog a dderbynnir ▪ Disgownt ar ad-dalu benthyciad yn gynnar

	<p><u>All-lifoedd</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ad-daliadau benthyciad ▪ Premiwn ar ad-dalu benthyciad yn gynnar ▪ Buddsoddiadau byrdymor ▪ Elfen gyfalaf o daliadau rhent prydlesi cyllid ▪ Llog a dalwyd ▪ Elfen llog o daliadau rhent prydlesi cyllid
<p>Monitro, amllder diweddariadau llif arian parod</p>	<p>Mae'r datganiad llif arian blynyddol yn cael ei ddiweddarau'n wythnosol gyda'r mewnlifiadau a'r all-lifiadau arian parod gwirioneddol ar ôl ystyried unrhyw ddiwygiadau gan gynnwys y rhai sy'n ymwneud ag incwm grant a gwariant cyfalaf a bydd yn cael ei gysoni â:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ardollau'r cynghorau cyfansoddol • Cyflogau gwirioneddol a chostau cyflogeion eraill a delir o gyfriflenni banc cyfrif • Taliadau gwirioneddol i Gyllid y Wlad o gyfriflenni banc cyfrif cyffredinol • Gwariant a derbynebau gwirionedd y rhaglen gyfalaf
<p>Gweithdrefnau cyfriflenni banc</p>	<p>Gall yr Awdurdod gyrchu datganiadau banc, drwy'r porth bancio yn ôl yr angen. Mae'r rhain yn cael eu postio gan yr Uwch Swyddog Cyllid (Cyfrifyddu Ariannol) ac fe'u cysonir â'r cyfrifyfr cyffredinol bob dydd fel arfer, drwy'r system ariannol.</p>
<p>Amserlennu taliadau a thelerau masnachu cytunedig gyda chredydwy'r</p>	<p>Mae gan yr Awdurdod bolisi o dalu cyflenwyr, o fewn 30 diwrnod neu yn unol â thelerau masnachu y cytunwyd arnynt (os yn wahanol)</p>
<p>Trefniadau ar gyfer monitro lefelau dyledwyr/credydwy'r</p>	<p>Mae lefelau dyledwyr yn cael eu monitro'n fisol gan ddefnyddio'r system ariannol.</p> <p>Mae lefel yr anfonebau credydwy'r sy'n cael eu prosesu/sy'n dal heb eu talu yn cael ei monitro'n wythnosol gan yr Uwch Swyddog Cyllid (Cyfrifyddu Ariannol). Cynhyrchir adroddiad wythnosol sy'n manylu ar yr holl daliadau BACS am y 7 diwrnod nesaf ymlaen llaw a'i gofnodi fel rhan o'r rhediad talu yn y system ariannol.</p>
<p>Gweithdrefnau ar gyfer bancio arian</p>	<p>Mae cyfarwyddiadau ar gyfer bancio incwm wedi'u nodi yn y Rheoliadau Ariannol. Mae arian parod a sieciau a dderbynnir, gan yr Adran Cyllid a Chaffael yn cael eu bancio yn ôl yr angen. Mae'r Adran Gyllid yn hyrwyddo talu drwy ddebyd uniongyrchol, archeb sefydlog a throsglwyddiad banc i leihau faint o arian parod a sieciau a dderbynnir.</p> <p>Hysbysir holl adrannau'r Awdurdod o'r gofyniad i fancio'n rheolaidd i gydymffurfio â'r arfer gorau a argymhellir a hefyd aros o fewn y terfynau yswiriant penodol ar gyfer eiddo'r Awdurdod.</p>

<p>Rhestru ffynonellau gwybodaeth</p>	<p>Mae'r swyddogaeth rheoli trysorlys yn derbyn y rhan fwyaf o wybodaeth am lif arian gan staff yn yr Adran Cyllid a Chaffael. Mae Adran y Fflyd yn rhoi manylion cerbydau ac offer sydd wedi cael eu gwaredu.</p>
<p>Arferion sy'n ymwneud â rhagdaliadau i sicrhau buddion</p>	<p>Dilynir yr arferion canlynol sy'n ymwneud â rhagdaliadau i gael costau is.</p> <p>Cwblhau dadansoddiad budd u a chost i gadarnhau gwerth am arian, lle mae opsiwn i ragdalu - er enghraifft trwyddedau cyfrifiadurol y gellir eu prynu am 3 blynedd am gost is.</p>

ARhT9: GWYNGALCHU ARIAN

Mae'r Awdurdod yn effro i'r posibilrwydd y gallai fod yn destun ymgais i'w dynnu i mewn i weithred gwyngalchu arian. Yn unol â hynny, bydd yn cynnal gweithdrefnau ar gyfer gwirio a chofnodi pwy yw'r gwrthbartion ac adrodd ar unrhyw amheuan, a bydd yn sicrhau bod staff sy'n ymwneud â hyn yn cael eu hyfforddi'n briodol. Mae'r trefniadau presennol, gan gynnwys enw'r swyddog y dylid rhoi gwybod iddo/iddi, wedi eu cynnwys yn yr atodlen isod.

Atodlen

<p>Polisi atal gwyngalchu arian</p>	<p>Polisi'r Awdurdod hwn yw atal, lle bynnag y bo'n bosibl, y sefydliad a'i weithwyr rhag bod yn agored i wyngalchu arian, nodi'r meysydd posibl lle y gallai ddigwydd, a chydymffurfio â'r holl ofynion cyfreithiol a rheoleiddiol, yn enwedig o ran rhoi gwybod am achosion gwirioneddol neu achosion tybiedig.</p> <p>Mae'r Awdurdod wedi derbyn cyfrifoldeb i sicrhau bod ei staff sydd fwyaf tebygol o fod yn agored i wyngalchu arian yn gallu gwneud eu hunain yn gwbl ymwybodol o'r gyfraith a, lle bo angen, wedi'u hyfforddi'n briodol.</p>
<p>Prif droseddau yn ymwneud â gwyngalchu arian</p>	<p>Mae Deddf Enillion Troseddau (POCA) 2002 yn nodi'r prif droseddau yn ymwneud â gwyngalchu arian. Dyma'r troseddau, yn gwyno:</p> <ul style="list-style-type: none">• cuddio, ffugio, trosi, trosglwyddo neu symud eiddo troseddol o Gymru a Lloegr, o'r Alban neu o Ogledd Iwerddon• ymwneud â threfniant y mae person yn gwybod neu'n amau ei fod yn hwyluso caffael, cadw, defnyddio neu reoli eiddo troseddol• caffael, defnyddio neu feddu ar eiddo troseddol. <p>Mae'r rhain yn berthnasol i bob person yn y Deyrnas Unedig yng ngyd-destun personol a phroffesiynol. Mae unrhyw berson sy'n ymwneud ag unrhyw weithgaredd gwyngalchu arian sy'n hysbys neu'n cael ei amau yn y DU mewn perygl o gael euogfarn droseddol.</p> <p>Mae troseddau eraill yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none">• methu â datgelu troseddau gwyngalchu arian• rhoi gwybodaeth i rywun dan amheuaeth, naill ai'n uniongyrchol neu'n anuniongyrchol• gwneud rhywbeth a allai niweidio ymchwiliad - er enghraifft, ffugio dogfen. <p>Mae Deddf Terfysgaeth 2000 yn nodi bod ymwneud â threfniant sy'n ymwneud â chadw neu reoli eiddo sy'n debygol o gael ei ddefnyddio at ddibenion terfysgaeth neu o ganlyniad i weithredoedd terfysgol yn drosedd gwyngalchu arian.</p> <p>Mae'n ofynnol i bob unigolyn a busnes yn y DU roi gwybod am wybodaeth, sail resymol dros gredu neu amheuaeth ynghylch yr elw o, neu gyllid sy'n debygol o gael ei ddefnyddio ar gyfer, terfysgaeth neu wyngalchu, lle mae'n ymwneud â gwybodaeth sy'n dod iddynt yn ystod eu busnes neu gyflogaeth.</p>

Dogfennaeth	<p>Bydd yr Awdurdod yn adlewyrchu'r mesurau atal gwyngalchu arian sydd ganddo ar waith. Mae'r mesurau hyn yn cynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ymwybyddiaeth o'r hyn sy'n gyfystyr â gwyngalchu arian a hyfforddiant i weithwyr sydd fwyaf tebygol o ddod ar ei draws, • Y rhwymedigaeth i adrodd gwybodaeth am/bod â sail resymol dros gredu y gallai trosedd gael ei chyflawni, a • Cynnal mandadau delio uniongyrchol a SSI cyfoes gyda gwrthbartïon
Enwebu Swyddog(ion) Cyfrifol	<p>(a) Mae'r Awdurdod wedi enwebu'r Pennaeth Cyllid a Chaffael i fod yn swyddog cyfrifol y bydd unrhyw amheuon yn ymwneud â thrafodion sy'n ymwneud â'r Awdurdod yn cael eu cyfleu iddo.</p> <p>(b) Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn gyfarwydd â gofynion Deddf Enillion Troseddau 2002 a bydd yn sicrhau bod staff perthnasol wedi'u hyfforddi a'u hysbysu'n briodol fel eu bod yn effro i drafodion amheus.</p> <p>(c) Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn gwneud trefniadau i dderbyn a rheoli pryderon staff am wyngalchu arian a'u hamheuaeth ohono, i wneud ymholiadau mewnol ac, mewn ymgynghoriad â'r PSTC (Cyllid ac Adnoddau) a'r Trysorydd, bydd yn gwneud adroddiadau, lle bo angen, i'r Gwasanaethau Cudd-wybodaeth Troseddol Cenedlaethol (NCIS).</p>
Gweithdrefnau ar gyfer sefydlu pwy yw Benthycwyr a'u dilysrwydd	<p>(a) Yn ystod ei weithgareddau trysorlys, ni fydd yr Awdurdod ond yn benthycu o ffynonellau a ganiateir a nodwyd yn ARhT4 <i>Offerynnau, dulliau a thechnegau cymeradwy</i>.</p> <p>(b) Ni fydd yr Awdurdod yn derbyn benthyciadau gan unigolion.</p> <p>(c) Yn ystod ei weithgareddau trysorlys, ni fydd yr Awdurdod ond yn buddsoddi gyda'r gwrthbartïon hynny sydd ar ei restr fenthycu gymeradwy.</p> <p>(d) Bydd hunaniaeth a dilysrwydd sefydliadau masnachol (banciau, cymdeithasau adeiladu a sefydliadau ariannol eraill) a awdurdodir i gynnal gweithgarwch benthycu yn y DU yn cael ei wirio drwy wefan Banc Lloegr/Yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus - https://www.bankofengland.co.uk/prudential-regulation/authorisations/which-firms-does-the-pra-regulate</p> <p>(e) Bydd yr holl dderbynebau/alldaliadau ariannol yn cael eu gwneud trwy drefniant <u>BACS</u>.</p>

	<p>(f) Mandadau delio uniongyrchol: Bydd yr Awdurdod yn darparu (yn achos benthyca i eraill)/cael (yn achos benthyca) ac yn cynnal ar ffeil fandadau delio gydag unrhyw wrthbarti marchnad arian newydd. Dylai'r mandadau fod ar bapur â phennawd, wedi'u dyddio a'u llofnodi.</p> <p>(g) Bydd yr holl drafodion bancio ond yn cael eu gwneud gan y personél sydd â'r awdurdod i weithredu cyfrifon banciau'r awdurdod.</p> <p>(h) Os bydd yr Awdurdod yn cymryd/darparu benthyciadau gan unigolion, bydd yn sefydlu gweithdrefnau cadarn ar gyfer gwirio a chofnodi gwybodaeth ariannol a phersonol briodol unigolion o'r fath.</p> <p>(i) Wrth dderbyn ceisiadau am newid manylion talu, bydd gofal dyladwy yn cael ei arfer i sicrhau bod y cais yn un bona fide ac osgoi twyll posibl. Bydd gwiriadau ychwanegol yn cael eu gwneud drwy fanylion cyswllt sy'n bodoli eisoes ar gyfer y talai cyn diwygio manylion talu.</p>
	<p>Wrth fenthyca/buddsoddi arian at ddibenion rheoli trysorlys, ni fydd yr Awdurdod ond yn benthyca oddi wrth, a buddsodi mewn ffynonellau a gwrthbarfion fel y nodwyd yn y Strategaeth Rheoli Trysorlys. Mae'r meini prawf ar gyfer llunio a rheoli'r rhestr fenthyca wedi'u rhestru yn ARhT1 <i>Rheoli Risg</i>.</p>

ARhT10: HYFFORDDIANT A CHYMWYSTERAU

Mae'r Awdurdod yn cydnabod pwysigrwydd sicrhau bod yr holl staff sy'n gysylltiedig â swyddogaeth rheoli'r trysorlys wedi'u harfogi'n llawn i ymgymryd â'r dyletswyddau a'r cyfrifoldebau sydd wedi'u neilltuo iddynt. Bydd felly'n ceisio penodi unigolion sydd yn fedrus ac yn brofiadol, a bydd yn darparu hyfforddiant ar gyfer staff i'w galluogi i ennill a chynnal lefel briodol o arbenigedd, gwybodaeth a sgiliau. Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn argymhell ac yn gweithredu'r trefniadau angenrheidiol, gan gynnwys manyleb yr arbenigedd, y wybodaeth a'r sgiliau sy'n ofynnol gan bob rôl neu aelod o staff.

Bydd PSTC (Cyllid ac Adnoddau) yn sicrhau bod aelodau sydd â chyfrifoldebau rheoli'r trysorlys, gan gynnwys y rheiny â chyfrifoldebau craffu, yn cael mynediad at hyfforddiant sy'n addas i'w hanghenion a'u cyfrifoldebau.

Mae'r rheini sydd â chyfrifoldeb llywodraethu yn deall eu cyfrifoldeb unigol i sicrhau bod ganddynt y sgiliau angenrheidiol i ymgymryd â'u rôl yn effeithiol.

Mae'r trefniadau presennol i'w gweld yn yr atodlen isod.

Atodlen

Manylion y cymwysterau cymeradwy	Dylai'r Pennaeth a'r Dirprwy Bennaeth Cyllid a Chaffael fod yn gyfrifyddion cymwys. Dylai Uwch Swyddog Cyllid fod wedi cwblhau'r cymhwyster AAT.
Manylion cyrsiau hyfforddi cymeradwy	Y cyrsiau/digwyddiadau y byddai'r Awdurdod yn disgwyl i'w bersonél trysorlys eu hystyried yw - <ul style="list-style-type: none">▪ Cyrsiau hyfforddi ar gyfer Cyfrifyddu, Cyllidebu, Ariannu Cyfalaf a Benthycu, Rheolaeth Ariannol a ddarperir gan CIPFA, Cymdeithas y Trysoryddion Corfforaethol, a sefydliadau priodol eraill.▪ Unrhyw weithdai/seminarau a ddarperir gan yr ymgynghorwyr Rheoli Trysorlys (mae Arlingclose yn darparu hyfforddiant rheolaidd ac ad-hoc).▪ Mynychu Cynhadledd CIPFA a digwyddiadau proffesiynol perthnasol eraill.▪ Y rhai sy'n gyfrifol am graffu ar swyddogaeth y trysorlys yn mynychu hyfforddiant.
Cofnodion o hyfforddiant a dderbyniwyd gan staff y trysorlys a staff perthnasol eraill	Mae cofnodion hyfforddiant sy'n gysylltiedig â'r Trysorlys yn cael eu cadw gan yr Adran Hyfforddi. Dylai mynychwyr lenwi ffurflen FIN09 a'i chyflwyno i'r Adran Hyfforddi.
Cofnodion o hyfforddiant a dderbyniwyd gan y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethu	Caiff cofnodion hyfforddiant eu cadw ar gyfer aelodau/pwyllgorau sy'n gyfrifol am lywodraethu rheolaeth trysorlys gan y Swyddog Monitro.

ARhT11: DEFNYDDIO DARPARWYR GWASANAETH ALLANOL

Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod cyfrifoldeb am benderfyniadau rheoli'r trysorlys yn aros gyda'r Awdurdod bob amser. Mae'n cydnabod gwerth posibl defnyddio darparwyr gwasanaethau rheoli trysorlys allanol er mwyn sicrhau sgiliau ac adnoddau arbenigol. Pan fydd yn defnyddio darparwyr gwasanaeth o'r fath, bydd yn sicrhau ei fod yn gwneud hynny am resymau a fydd wedi bod yn destun gwerthusiad llawn o'r costau a'r buddion. Bydd hefyd yn sicrhau bod telerau penodiad y darparwyr, a'r dulliau a fydd yn cael eu defnyddio i asesu eu gwerth, yn cael eu cytuno a'u dogfennu'n gywir ac yn cael eu hadolygu'n rheolaidd. Bydd hefyd yn sicrhau, lle bo hynny'n ymarferol ac yn angenrheidiol, fod amrediad o ddarparwyr gwasanaethau'n cael ei ddefnyddio, er mwyn osgoi gorddibyniaeth ar un cwmni neu ar nifer fechan o gwmnïau. Lle mae gwasanaethau'n destun trefniadau tendro neu aildendro, bydd gofynion deddfwriaethol yn cael eu parchu bob amser.

Y Pennaeth Cyllid a Chaffael sy'n gyfrifol am fonitro trefniadau o'r fath ac mae manylion y trefniadau presennol wedi'u nodi yn yr atodlen isod.

Atodlen

Trothwy contractau	Mae Rheoliadau Ariannol yr Awdurdod yn mynnu bod contract ar waith gyda darparwyr gwasanaethau allanol lle mae gwerth y contract yn <u>£0.040m</u> ac uwch. Bydd y contract yn nodi'n glir y gwasanaethau sydd i'w darparu a'r telerau y byddant yn cael eu darparu arnynt.
Manylion contractau gyda darparwyr gwasanaethau, gan gynnwys bancwyr, broceriaid, ymgynghorwyr, cynghorwyr a manylion y gwasanaethau a ddarperir	<p>(a) Bancwyr i'r Awdurdod Barclays 0345 8359532 Cyfnod y contract: parhaus Cytundeb ffurfiol ar waith: oes Gwasanaethau a ddarperir: gwasanaethau bancio, i-borth, buddsoddiadau</p> <p>(b) Ymgynghorwyr y Trysorlys: Arlingclose 08448 808200 info@arlingclose.com Cyfnod y contract: 01/04/22 i 31/03/25 Cytundeb ffurfiol ar waith: oes Gwasanaethau a ddarperir: Cyngor ar Reoli Trysorlys Mae'r Awdurdod yn cydnabod bod cyfrifoldeb am fenthyca, buddsoddiadau a rheoli risg yn parhau gyda'r Awdurdod.</p> <p>(c) Broceriaid Oherwydd y gweithgaredd presennol, mae'r Awdurdod yn defnyddio un brocer. Tradition, 020 7198 1500 Cyfnod y contract: amh Cytundeb ffurfiol ar waith: nag oes Gwasanaethau a ddarperir: chwilio am fenthyciadau tymor byr</p> <p>Mae'r Awdurdod yn cydnabod nad rôl broceriaid yw darparu cyngor ar deilyngdod credyd y sefydliadau hynny y gall yr Awdurdod fenthyca iddynt.</p>

Statws rheoleiddiol gwasanaethau a ddarperir	Rhestrir statws rheoleiddiol darparwyr gwasanaethau allanol yr Awdurdod isod: <ul style="list-style-type: none">• Bancwyr i'r Awdurdod – rheoleiddir gan yr Awdurdod Rheoleiddio Darbodus• Ymgynghorydd y Trysorlys – rheoleiddir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol• Brocer 1 – Rheoleiddir gan yr Awdurdod Ymddygiad Ariannol
Deddf Llwgrwobrwyo	Mae'r Awdurdod yn ystyried gofynion Deddf Llwgrwobrwyo 2011 wrth ymdrin â darparwyr allanol.

ARhT12: LLYWODRAETHU CORFFORAETHOL

Mae'r Awdurdod wedi ymrwymo i geisio sicrhau trefn llywodraethu corfforaethol briodol ym mhob agwedd o'i fusnesau a'i wasanaethau, ac i sefydlu'r egwyddorion a'r arferion ar gyfer cyflawni hyn. O'r herwydd, bydd y bydd y swyddogaeth rheoli trysorlys a'i gweithgareddau yn cael eu cynnal yn agored, yn dryloyw a chyda gonestrwydd, uniondeb ac atebolrwydd.

Mae'r Awdurdod wedi mabwysiadu, ac wedi gweithredu, egwyddorion allweddol Cod Ymarfer Rheoli'r Trysorlys.

Ystyrir bod hyn, ynghyd â'r trefniadau eraill y manylir arnynt yn yr atodlen isod, yn hanfodol i sicrhau llywodraethiant corfforaethol priodol wrth reoli'r trysorlys. Bydd y Pennaeth Cyllid a Chaffael yn monitro ac, os a phan fo angen, yn adrodd ar effeithiolrwydd y trefniadau hyn.

Atodlen

Cyfrifoldebau stiwardiaeth	Bydd <i>Y Pennaeth Cyllid a Chaffael</i> yn sicrhau'r canlynol: <ul style="list-style-type: none">▪ Mae systemau'n bodoli i ddarparu gweinyddiaeth a rheolaeth ariannol briodol a chynnal fframwaith ar gyfer goruchwylio ac adolygu'r swyddogaeth rheoli trysorlys.▪ Bydd dogfennau polisi ffurfiol yn diffinio gweithdrefnau clir ar gyfer monitro, rheoli a gwirio mewnol a bydd llinellau adrodd wedi'u diffinio'n dda.
Rhestr o ddogfennau sydd ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio	Mae'r dogfennau canlynol ar gael i'r cyhoedd eu harchwilio'n rhydd: <ul style="list-style-type: none">▪ Datganiad o Gyfrifon Blynyddol.▪ Cynllun Cyfalaf 10 Mlynedd▪ Polisi Rheoli Trysorlys▪ Strategaeth Gyfalaf▪ Strategaeth Rheoli Trysorlys gan gynnwys y Strategaeth Fuddsoddi Flynyddol (a fydd yn cynnwys buddsoddiadau'r trysorlys a buddsoddiadau nad ydynt yn rhai'r trysorlys)▪ Adroddiadau Monitro'r Gyllideb▪ Adroddiadau Blynyddol a Chwarterol y Trysorlys
Gwefan yr Awdurdod	Mae gwybodaeth ariannol hefyd ar gael ar wefan yr Awdurdod – tudalen ariannol.

<p>Cyfrifoldeb am reoli trysorlys</p>	<p>Bydd <i>Y Pennaeth Cyllid a Chaffael</i> yn sicrhau'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ mae gan y rhai sy'n gyfrifol am y polisi rheoli trysorlys, yn bennaf y Pwyllgor Archwilio (chwarterol) a'r Awdurdod Tân (blynyddol) yr holl wybodaeth a chyngor sy'n angenrheidiol i'w galluogi i gyflawni eu rhwymedigaethau'n agored. Maent yn cael eu hysbysu'n llawn am weithgareddau rheoli trysorlys yr awdurdod ac fe ymgynghorir â hwy yn rheolaidd. ▪ mae'r gweithdrefnau ar gyfer monitro'r gweithgareddau rheoli trysorlys drwy archwilio, craffu ac arolygu yn gadarn ac yn cael eu cymhwyso'n drylwyr, gyda mynediad agored at wybodaeth a threfniadau wedi'u diffinio'n dda ar gyfer adolygu a gweithredu argymhellion ar gyfer newid.
---------------------------------------	--

ARFERION RHEOLI BUDDSODDIADAU AR GYFER BUDDSODDIADAU NAD YDYNT YN RHAN O GWEITHGAREDDAU RHEOLI'R TRYSORLYS

Nid yw ATAGC yn ymgymryd â buddsoddiadau at ddibenion gwasanaeth (neu fuddsoddiadau gwasanaeth).

Nid yw ATAGC yn ymgymryd â buddsoddiadau at ddibenion masnachol (neu fuddsoddiadau masnachol).